

KNIHA ZACHARIÁŠE PROROKA

Henri Rossier

Původní název: Le LIVRE de ZACHARIE le PROPHÈTE

Přeloženo z textu uveřejněného na www.bibliquest

Biblické texty byly brány z českých překladů (kralický, ČSP) nebo s jejich pomocí a německého elb. překladu překládány z francouzské předlohy (překlad JND).

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2020

OBSAH

1 – PŘEDMLUVA	7
2 – ÚVOD: Kapitola 1,1-6.....	10
3 – KNIHA VIDĚNÍ: Kapitola 1, v. 7 až kap. 6	13
3.1 – První vidění: Kapitola 1, 7 - 17	13
3.2 – Druhé vidění: Kapitola 1,18-21.....	17
3.3 – Třetí vidění: Kapitola 2.....	18
3.4 – Čtvrté vidění: Kapitola 3	21
3.5 – Páté vidění: Kapitola 4.....	26
3.6 – Šesté vidění: Kapitola 5,1-4.....	30
3.7 – Sedmé vidění: Kapitola 5,5-11.....	32
3.8 – Osmé vidění: Kapitola 6,1-8	35
3.9 – ZÁVĚR KNIHY VIDĚNÍ: Kapitola 6,9-15.....	37
4 – KNIHA VÝROKŮ: Kapitoly 7 až 14.....	42
4.1 – První oddíl: Kapitoly 7 a 8	42
4.2 – Druhý oddíl: Kapitoly 9 až 11	46
4.2.1 – Kapitola 9. Konečný cíl proroctví. Král.	46
4.2.2 – Kapitoly 10 a 11. Pastýři a stáda	49
4.3 – Třetí oddíl: Kapitoly 12 až 14.....	54
4.3.1 – Poslední den: Kapitoly 12 a 13.....	54
4.3.1.1 – Kapitola 12	56
4.3.1.2 – Kapitola 13	58
4.3.2 – Kapitola 14.....	62

1 – PŘEDMLUVA

Ve chvíli, kdy se začínáme zabývat prorokem Zachariášem, myslím, že musím udělat důležitou poznámku na adresu křesťanů, kteří se obírají proroctvím. Jakkoli mám přání, aby je studovali stále více, rád bych je varoval před nebezpečím, aby se tímto předmětem nezabývali pro sycení své zvědavosti. Ti, kteří ustoupí sklonu svého přirozeného srdce, se zajímají o proroctví jen vzhledem k budoucím událostem a činí je předmětem svého studia. Získají tak snad známost, ale ta nechá jejich srdce lhostejným nebo světským. Před tímto úskalím budou uchráněni, jestliže porozumějí a přivlastní si cíl proroctví.

Ono je v první řadě zjevením moci a příchodu našeho Pána Ježíše Krista (2. Petra 1,16). Učedníci měli vidění těchto dvou věcí na svaté hoře. Tam se před jejich očima jako nádherný obraz odvíjely budoucí slávy Krista v jeho království: jeho příchod, když se uchopí otěží vlády, a moc, s jakou ustaví svou vládu na zemi.

Týž výjev dává přecházet před jejich očima nebeskou sféru tohoto království, ve které Pán, zjevující se ve slávě, rozmlouval se vzkříšeným Mojžíšem a prorokem Eliášem, přeneseným do nebe, aniž by prošel smrtí.

Ale na druhé straně proroctví, když nám zjevují budoucí slávy Krista, nemohou mlčet o jeho utrpeních, která jsou základem i jeho sláv. Proto nám apoštol Petr říká, že Duch skrze proroky vydával svědectví „o utrpeních Kristových a o velikých za tím slávách“ (1. Petra 1,11). Apoštol připojuje: „*Ne sobě, ale nám tím přisluhovali.*“ Budoucí věřící, ať to byli křesťané nebo Židé, měli mít podíl na těchto utrpeních a těchto slávách. Proto První Petrova epistola charakterizuje tak často těmito dvěma slovy podíl křesťanů, vyšlých ze židovství. Jenomže proroctví nemá za předmět křesťanské postavení; mnohem častěji tam najdeme, kromě utrpení a sláv Krista, utrpení a slávy ostatku Izraele, jehož historie se blíže vztahuje k historii jejich Spasitele.

Konečně má proroctví cíl nejvyšší důležitosti, totiž cíl oddělit nás od světa. Zjevení Krista přitahuje naše srdce k Tomu, který za nás trpěl, a zabývá se jeho slávami; zjevení pravého charakteru světa mluví k našemu svědomí a odděluje od prostředí, které nás obklopuje a jímž jsme povoláni procházet. Z tohoto pohledu je proroctví „jako svíce /lampa/ v temném místě svítící... až by se den rozednil, a denice vzešla v srdcích vašich“ (2. Petra

1,19). Kdybychom neměli prorockou lampu, ztratili bychom svou cestu a upadli bychom do nástrah, které Satan klade před naše kroky, aby nás zničil.

Takové jsou ty různé cíle prorockví, a připojíme k nim ještě naději, kterou v nás udržují ohledně slavných budoucích požehnání.

* * *

Židé, kteří se vrátili do své země po zajetí v Babylonu, měli proroky Aggea, Zachariáše a Malachiáše. Ačkoli jejich předměty byly různé, Aggeus a Zachariáš prorokovali společně (Ezdráš 5,1; 6,14) v průběhu událostí, o kterých nám je podána zpráva na začátku Ezdrášovy knihy. Po nich přišel Malachiáš, jehož prorockví se zabývá mravními okolnostmi lidu, které se ukázaly v poslední kapitole Nehemiáše.

Výnosem Cýra, ohlášeným jmenovitě prorokem Izaiášem (Iz. 44,28), vystoupili Židé zpět do Jeruzaléma, aby tam vystavěli Hospodinův chrám. Nejprve postavili oltář, střed bohoslužby, potom položili základy domu s horlivostí, která se mísila s radostí u jedněch a se slzami u druhých. Ale král Asverus brzy vydal dekret o zastavení práce a od Cýrova ediktu uplynulo sedmáct let, aniž by se chrám pozvedl nad své základy.

V druhém roce Daria, krále Persie, Bůh vzbudil Aggea a Zachariáše. Jejich vliv měl za následek okamžitě povzbuzení lidu a obnovení započatého stavění. Zorobábel, z královského rodu (1. Par. 3,19), a Jozue, nejvyšší kněz, byli vůdci, kteří se s horlivostí věnovali tomuto dílu. O čtyři roky později byl dům dokončen a lid s radostí slavil svátek jeho zasvěcení.

Takto prorockví dosáhlo svého bezprostředního cíle, když mluvilo ke svědomí lidu a vyprovokovalo jej k aktivitě ve službě Pánu. Ale prorockví Písma se nikdy neomezuje na blízký výsledek; hledí na budoucí dobu, kterou není nic jiného než doba konce. Když prorok Aggeus vyzývá lid ke stavbě chrámu, činí tak s pohledem na den, kdy „*žádoucí všech národů*“ vejde do svého domu a naplní jej svojí slávou. Když jim Zachariáš mluví o Jeruzalému, činí tak s myšlenkou na den, kdy Kristus postaví své nohy na Olivetskou horu a zjeví se svému lidu jako Osloboditel, a potom vstoupí do svého města jako Král spravedlnosti. Přes jejich společné jednání, předmět těchto dvou proroků není tentýž. Aggeus nám mluví výlučně o domu. Zachariáš má větší rozpětí. Jeho předmětem je město Jeruzalém, ostatek Judy a poslední den v jejich vztazích s Mesiášem. Nadto nám dává celkový pohled na říše národů

a na jejich mravní stav v posledních časech. Ale více než o kterékoli jiné věci nám mluví o utrpeních Krista a o jeho různých slávách, což je předmět, ke kterému se v průběhu tohoto studia budeme ustavičně vracet.

Rozdělení knihy Zachariáše je velmi jednoduché. Po krátkém úvodu (kap. 1,1-6) se dělí na dvě zcela rozdílné části. První je část s viděními (kap. 1,7 až 6. kapitola). Druhá s výroky má tři podrozdělení: **1.** „*Slovo Hospodinovo*“ k Zachariášovi ve věci pústů a obnovení Jeruzaléma (kap. 7 – 8). **2.** „*Výrok slova Hospodinova*“ ohledně pastýřů a obnovení Judy, potom Izraele (kap. 9 – 11). **3.** „*Výrok slova Hospodinova*“ ve věci posledního dne a obnovení země (kap. 12 – 14). Poznamenejme však, že uprostřed všech těch různých výjevů, které se rozvíjejí před našima očima, je „vůdčím motivem“ vždy Jeruzalém a Mesiáš.

2 – ÚVOD: Kapitola 1,1-6

„Měsíce osmého, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi synu Barachiáše, syna Iddova.“ (v. 1) Tento osmý měsíc vyznačuje datum prorokových úvodních slov. Podobně jako Jeremiáš, měl Zachariáš dvojí charakter: proroka a kněze. Zde je nazván „Zachariáš, syn Barachiášův, syna Iddova“. Zmínka v Matouši 23,35 o Zachariášovi, synu Barachiášovu, který byl zabit mezi chrámem a oltářem, je oddíl, který se zjevně vztahuje ke smrti Zachariáše, syna Jojady, zabitého na příkaz Joasa (2. Par. 24,20-22), způsobila trochu potíže. Někteří vykladači si myslí, že oddíl v Matoušovi obsahuje chybu, když připisuje našemu prorokovi to, co je vyprávěno o synu Jojady. Můj skromný názor je, že tato chyba neexistuje. Jména Zachariáš a Barachiáš byla zdomácnělá v kněžském rodu. V Izaiášovi 8,2 se jako s „věrnými svědky“ Izaiášovými setkáváme s Uriášem knězem a se Zachariášem, synem Jeberechiáše, to jest Barachiáše. Toto jméno Barachiáš se zdá být jménem rodu. Zachariáš, syn Jojady, by tedy mohl být Matoušem nazván synem Barachiášovým, když by šel zpět k jeho původu. Tutéž poznámku by bylo možné učinit ohledně našeho proroka. Zachariáš byl syn Iddův (Ezdráš 5,1; 6,14), jednoho z kněží, kteří vystoupili zpět z Babylona s Jozue, nejvyšším knězem, a Zorobábelem (Neh. 12,1.4). Pod nejvyšším kněžstvím Jozakima, syna Jozue, „Zachariáš, syn Iddův“, znovu obdržel kněžství (Neh. 12,16), ale nikde, jedině v knize, kterou studujeme, není náš prorok nazván synem Barachiášovým, což se snadno vysvětlí, jestliže Barachiáš je hlava rodu. S takovými příklady se setkáváme často v chronologiích knih Paralipomenon, v knihách, které jdou zpět až do doby návratu ze zajetí a byly napsány přesně ve dnech našeho proroctví. Viz například to, že Hur je po pěti generacích v 1. Paralipomenon 4,1 nazván „synem Judovým“.

Skutečnost, že Zachariáš byl kněz, dává zvláštní charakter jeho proroctví, kde kněžství hraje roli nejvyšší důležitosti.

Slovo Hospodinovo přišlo tedy k Zachariášovi, řkoucí: *„Rozhněval se Hospodin na otce vaše velice. Protož rci těmto: Takto praví Hospodin zástupů: Navraťte se ke mně, praví Hospodin zástupů, a navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů.“* (v. 2-3)

Takový je začátek knihy: Pán oznamuje těmto uniknuvším z Judy, že byl velmi rozhněvaný na jejich otce, protože neposlouchali jeho proroky. Budou

tyto slabé ostatky nyní pokračovat v poblouďeních svých otců, nebo budou poslouchat Hospodinovo slovo? Není to vlastní zákon, o který se zde jedná, neboť proroky s ním nelze směřovat. Proroci bezpochyby připomínali lidu zákon a svědectví, aby učinili vážnou výzvu ke svědomí Izraele v době zkázy, ale zároveň stavěli před oči lidu Boží milost a milosrdenství. Izrael pochybil, ale Hospodin nemohl selhat a přes své soudy, které se staly nezbytnými, chtěl vůči tomuto lidu přese všechno uskutečnit své rady milosti. Prorocství nespočívá tedy pouze v sérii poselství, adresovaných provinilému lidu, aby probudilo jeho svědomí a oznámilo mu soudy, které se na něj vylíjí, ono je také určeno k povzbuzení srdce věrných, když jim zjevuje, co pro ně Bůh chce učinit. „*Navraťte se ke mně,* “ říká Hospodin v těchto verších, „*a navrátím se k vám.*“ To jde mnohem dále než principy zákona. V nynějším dni, pod domácností milosti, jsou tato slova zrovna tak na místě jako tehdy a měli bychom jim věnovat vážnou pozornost.

„*Navraťte se ke mně, a navrátím se k vám.*“ Co jsme udělali se svědectvím, které nám Bůh svěřil? Je naše zkáza o hodně jiná než zkáza otců Judy? Zachovali jsme věci, které Bůh vložil do našich rukou? Odpověď nemůže být s pochybami. Pracovali jsme na chrámu Hospodinovu nebo na vlastních domech, jak Aggeus obžaloval lid? Žel, snažili jsme se jako oni usadit se pohodlně ve světě. Co nám zbývá, abychom činili? Vraťme se k Němu; cesta je otevřená. Je to snad nemožné, abychom se sami soudili a znovu se chopili toho, co jsme nikdy neměli opouštět? Jestliže budeme slyšet na tuto výzvu, budeme z toho mít odměnu: „*Navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů.*“ Jestliže hledání našich vlastních zájmů způsobilo, že jsme ztratili společenství s Pánem, jde o to, abychom je znovu našli. Jestliže jsou naše srdce vysušená dechem světa, místo abychom hledali jeho zájmy, jestliže jsme otevřeli dveře modlám, suďme své cesty, vraťme se k Němu, a On se navrátí k nám, a my budeme znovu okoušet bohatství, jimiž jsme předtím opovrhli. Ona se neztratila; pokání je cesta, která nám k nim dá přístup. Už dlouhou dobu tehdejší lid, ponechávaje dům nedokončený, měl jiné starosti než Boží přítomnost v jeho chrámu. Hospodin cituje příklad jejich otců: „*Obrátivše se, řekli: Jak uložil Hospodin zástupů učiniti nám podle cest našich, a podle skutků našich, tak učinil nám.*“ (v. 6) Otcové se navrátili, ale teprve poté, co je zasáhly Boží soudy. Půjde tehdejší ostatek po stejné cestě, když Hospodin ještě čekal s jeho soudem? Tato otázka vyvstává i pro nás. Jestliže neuposlechneme Božích varování, nutně upadneme pod jeho kázeň. Kéž bychom pro své duše cítili důležitost začátku této kapitoly.

Začátek Malachiášova proroctví se nepodobá začátku Zachariášova proroctví. Místo slov „*Navraťte se ke mně*,“ Bůh řekl lidu: „*Miloval jsem vás*.“ Dojemná slova, která by bývala měla pohnout nejskrytějšími strunami jejich duše, avšak vyvolala jen reptání v těchto lhostejných srdcích: „*V čem jsi nás miloval?*“ (Mal. 1,2) Každá otázka, kterou položili Hospodinu, je novým svědectvím jejich zatvrzení. V Malachiášovi najdete devět otázek, v první části Zachariáše jich najdete dvanáct, ale klade je sám prorok. Vyjadřují jeho víru a jeho závislost na Pánu. Zachariáš, ačkoli je kněz a prorok, cítí svou nevědomost a svou neschopnost sám zkoumat Boží myšlenky; má jen jedno přání, přání obdržet přímo výklad božských hádanek. Napodobujme Zachariáše; prosme jako on a obdržíme jako on. Potřebujeme zvláště tuto závislost, abychom se mohli zaměstnávat prorokovými viděními. Představují nepřekonatelné těžkosti tomu, kdo jim chce rozumět svou inteligencí, ale každý, kdo v pokorné závislosti prosí Boha: „*Co tyto věci jsou?*“, dostane odpověď, která obnoví a upevní jeho víru, zvláště když začal tím, že si vzal k srdci tato jiná slova: „*Navraťte se ke mně, a navrátím se k vám*.“

3 – KNIHA VIDĚNÍ: Kapitola 1, v. 7 až kap. 6

3.1 – První vidění: Kapitola 1, 7 – 17

Kromě úvodu, o kterém jsme právě mluvili, nalézáme v proroku Zachariášovi jen dva oddíly, či lépe řečeno, dvě knihy. První jde od sedmého verše kapitoly 1 až do konce kapitoly 6, druhá od kapitoly 7 do kap. 14. Každá z těchto dvou knih má své zvláštní datum. První začíná takto:

„Dne čtyřiaadvacátého, jedenáctého měsíce, kterýž jest měsíc šebat, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi, synu Barachiáše, syna Iddova, proroku, řkoucí: Viděl jsem v noci.“ (1,7.8) Doba od tohoto dvacátého čtvrtého dne až do konce kapitoly 6 má svou důležitost. Zdá se, že Zachariáš měl všechna svá vidění v jednu jedinou noc a každá duše, která uvažuje o tomto prorokovi, se nalézá v témže postavení jako prorok. Abychom rozuměli prorockým událostem, musíme si uvědomovat, že svět, ve kterém jsme, je ponořen do nejhlubší tmy. Bůh nás tam nenechává bez pomoci a prorocká lampa nás tam vede. Jistě, tato lampa není nejzářivější jas, který nám předkládá Boží slovo, neboť to samé Slovo nás uvádí do plného světla Jeho přítomnosti, ale jestliže chceme znát budoucnost světa, nemůžeme se obejít bez proroctví.

Dříve než začneme s prvním viděním, učiníme důležitou poznámku ohledně porozumění proroku Zachariášovi. Viděli jsme, že jen poměrně malý počet zajatých, patřících k pokolením Juda a Benjamin, vyšel z Babylona, aby znovu postavili chrám. Potom byli ve své práci zastaveni a znovu ji začali po napomenutí od proroků. Ale stav těchto zbytků Judy – budeme se pokud možno vyhýbat slovu „Ostatek“ pro jejich označení – byl takový, že Bůh je nikterak nemohl uznat za svůj lid. Poslední proroci Starého zákona tyto zbytky nikdy neoznačují tímto jménem; rozsudek Lo-Ammi (Ozeáš 1,9) nebyl odvolán a nebude odvolán, dokud z pravého Ostatku Izraele nevychází nový lid. Zachariáš se tedy dívá na historii lidu z hlediska naprosto omezeného. Mluví o Jeruzalému v jeho vztazích s Judou, jako kdyby oči Hospodinovy musely stále více omezovat svůj horizont, a nakonec se zastavit jen na Jeruzalému, ubohé hromadě trosek, z něhož Hospodin, věrný svým zaslíbením,

chtěl nechat vyjít všechny paprsky svých budoucích sláv. V Zachariášově době je chrám znovu stavěn, ale ještě to vůbec není Mesiášův chrám; město je znovu stavěno, ale není ještě to město velikého Krále; lid bydlí ve své zemi, aniž by ještě byl „lidem volné /dobrovolné/ vůle“, který Bůh uzná ve slávě tisíciletého království.

Přejdeme nyní k výkladu prvního vidění. Prorok vidí „*muže na koni ryšavém*“. 11. verš nás poučuje, že tento muž je „Anděl Hospodinův“. Toto jméno je používáno v celém Starém zákoně na symbolického představitele Krista před jeho zjevením jako člověka v tomto světě. Ryšavý kůň, na kterém sedí, a koně, kteří jej následují, jsou duchové, kteří v prozřetelnosti spravují říše národů. Duch Anděla Hospodinova řídí jednání všech ostatních andělských mocností, užitých Bohem za tímto účelem.¹

Anděl „*stál mezi myrtovím*“. Čtyři oddíly Písma, kde se mluví o myrtách, mají všechny rys obnovení, které následuje po soudech.

V Nehemiášovi 8,15 je částečně obnovený lid vyzván, aby přinesl větve olivy, myrty a palmy, aby slavil svátek stánků.

V Izaiáši 41,19 Hospodin činí konec zármutku Izraele, obnovuje jej a dává na poušti růst cedru, akácii, myrtě a olivě.

V Izaiáši 55,13, když jsou skončeny všechny soudy, je řečeno: „*Místo kopřivy vyroste myrta, a bude to Hospodinu k slávě, na znamení věčné, které nebude vyhlazeno.*“ (přel.)

V naší kapitole mají myrty prorokovi připomínat, že obnovení přijde, když koně dokončí svůj úkol, ale především to je Anděl, který stojí uprostřed myrt, který má ustavičně před očima konečné pozhledání, ten pravý svátek stánků (kap. 14,16), kterým se ukončí historie Izraele. Myrtoví „*bylo v dolině*“, aby bylo ukázáno, že obnovení je ještě v pozadí a že mnoho událostí se musí stát před ním.

¹ Ryšavý, zrzavý (adom), nebo červená barva, zahrnuje zároveň myšlenku soudu a očištění v milosti (Izaiáš 63,2; 4. M. 19,2). S tímtož principem se setkáváme u beraních kůží stánku. Beran představoval Krista v jeho zasvěcení Bohu (2. M. 29,22); kůže nabarvená na červeno (2. M. 26,14; 36,19) buď očištění, buď soud. Je-li tomu tak, pak barva koně Anděla Hospodinova by představovala tyto dva charaktery – soud spojující se s očištěním v milosti, a má je za cíl. Ryšavý kůň, který přichází po něm, zjevuje spíše charakter očišťování v milosti, který následoval po soudu. Ryšavé koně z kapitoly 6, obraz Babylona, by představovali soud.

Nemáme i my velký zájem na hledění na Anděla, který stojí uprostřed myrtoví? Známe jej nyní v osobě Ježíše, který nezastavuje své oči na naší ruině, ale těší se na chvíli, kdy si představí svoji nevěstu bez poskvrny a bez vrásky ani ničeho podobného, a my nalézáme v této myšlence vzácné povzbuzení pro své duše.

Za Andělem „*pak koně ryzí, strakaté /hnědé/ a bílé*“. Ukázali jsme, že koně jsou v symbolické řeči jednatelé v prozřetelnosti, ať už je jejich charakter jakýkoli: králové nebo knížata, vlády, andělé atd., kteří pod vedením Krista vykonávají Boží úmysly ve správě říší, a abychom tak řekli, jsou představitelé těch říší. Koně jsou posláni, aby prošli zemi. Seznamují se se stavem národů a podávají zprávu tomu, kterému to právem náleží; spravují říše podle tajemných Božích cest, neznámých všem, kromě Toho, který je řídí; představují říše ne před lidmi, kteří nemohou znát tyto jednatele, ale před Bohem. Proto je zde vidíme, jak na sebe berou charakter různých všeobecných panování, která po sobě šla v historii světa. Prorok ve svém nočním vidění má oči otevřené, aby viděl je i Anděla Hospodinova, který řídí jejich hnutí. V Zachariášových dnech babylonská říše už padla a byla nahrazena médsko-perskou říší. Anděl Hospodinův sedí na ryšavém koni, který je symbolem milosti, vykonané Cýrem vůči zajatým z Judy. Proto také první kůň je ryšavý coby správce v prozřetelnosti této říše.

Socha a čtyři šelmy z Daniele nám představují čtyři říše, počínaje babylonskou, pod kterou Daniel prorokoval. Zachariáš, který prorokuje pod druhou říší, nám z nich představuje tři, počínaje perskou říší. Je prorokem těchto ubohých snížených zbytků Judy, obnovených Cýrem. Ale vidění, stejně jako Danielovo vidění, se táhne daleko za současné okolnosti. Vidí jako přítomnou věc řeckou a římskou říší, které následují po perské říši. Bílého koně jako vítěznou moc (Zj. 6,2) lze dobře použít na římskou říši. Ale důležitá věc k zapamatování je, že v očích prorokových podrobení Judy nekončí perskou říší, nástrojem jeho obnovy. Dvě říše po ní, řecká a římská, mají ještě svýma nohama šlapat po dřívějším Božím lidu.

Prorok je přítomen hlášení těch jednatelů v prozřetelnosti o mravním stavu, který charakterizoval tehdy, a bude charakterizovat následně, tyto říše: „*Zchodili jsme zemi, a aj, všecka země bezpečně bydlí a pokoje užívá.*“ (v. 11) Mohli bychom si myslet, že toto hlášení by mělo být Andělu příjemné. Nikterak, neboť klid říší byl založen na ponížení a zotročení Izraele. Zatímco ten byl utlačován a pošlapáván nohama, ony se měly dobře, byly spokojené

se svým postavením, necitelné k bolestem rozptýleného Božího lidu. Bezpochyby byly hříchy tohoto lidu příčinou Božího soudu; ale tím nebyl méně předmětem zaslíbení, kterých Bůh nelituje, a niterného milosrdenství, které se pohne nakonec v jeho prospěch. „*Tedy odpověděl Anděl Hospodinův a řekl: Ó Hospodine zástupů, až dokud ty se nesmiluješ nad Jeruzalémem a nad městy Judskými, na které jsi hněval se již sedmdesáte let?*“ (v. 12) Toto „*až dokud*“ je volání víry a jistoty, že budoucí čas nápravy pro Judu a to milované město přijde. V Žalmech věrní, kteří procházejí velkým soužením, ustavičně pronášejí toto volání; zde má na zřeteli Jeruzalém a Judu, hlavní předměty tohoto proroctví.

Co odpoví Hospodin na toto volání „*muže, sedícího na koni ryzím, který stál mezi myrtovím?*“ „*I odpověděl Hospodin andělu tomu, který mluvil se mnou, slovy dobrými, slovy potěšitelnými.*“ (v. 13) Když ti, kteří byli Boží lid, v trápení sotva odvažující se pozvednout hlas, aby křičeli o svých bolestech, jsou jediní, kdo neměli být v klidu a užívat pokoje, Boží srdce není lhostejné k jejich těžkostem. Soud byl nezbytný, ale Hospodin má pro Izrael dobrá slova: „*Potěšujte, potěšujte lidu mého.*“ (Iz. 40,1) Nyní, když Jeruzalém obdržel z mé ruky dvojnásobek za všechny své hříchy, jej mohu utěšovat, říká Hospodin. Nemůžeme také použít tato slova pro sebe? Boží dům je předmětem jeho soudu. Z lůna ruin voláme: Až dokud? Dostaneme nelítošnou odpověď? Zcela naopak, Duch nám přináší slova dobrá, slova potěšitelná, slova naděje.

Bůh dodává: „*Takto praví Hospodin zástupů: Horlím pro Jeruzalém a Sion horlením velikým. A hněvám se náramně na ty národy, které mají pokoj; nebo když jsem já se málo rozhněval, oni pomáhali k zlému.*“ (v. 14-15) „*Málo rozhněval!*“ Boží hněv přikrýval lásku, zarmoucenou nevděčností jeho lidu. Jeho hněv nebyl nikterak bez příměsi, jeho láska hledala legitimní příležitost, aby se mohla zjevit, aniž by činila újmu jeho svaté spravedlnosti. Pro Izrael, stejně jako pro nás, kříž spojil tyto dva charaktery Boží slávy, jevící se jako nesmiřitelné. Pyšné národy, nepřátelé Boha a jeho lidu, neporozuměli ničemu z Hospodinových cest vzhledem k Izraeli, jichž byly nástroji. Aby ukojili svou nenávist, „*pomáhali k zlému*“, a na ně upadne bez příměsi ten „*náramný hněv*“ Hospodina zástupů.

„*Protož takto praví Hospodin: Navrátil jsem se k Jeruzalému milosrdenstvím, dům můj staven bude v něm, praví Hospodin zástupů, a pravidlo vztaženo bude na Jeruzalém.*“ (v. 16) Potom budou myrty kvést, ale v této chvíli

zaujímají ještě pozadí výjevu. Tyto věci se bezpochyby částečně naplnily, jak to vidíme v knihách Ezdráše a Nehemiáše, ale k jejich celkovému naplnění dojde teprve tehdy, když říše národů dokončí svůj běh, a z proroctví víme, že i římská říše je jen „smrtelně zraněna“ a znovu se zrodí v budoucí době pod formou císařství. Teprve tehdy dojde svého definitivního soudu. Dům Hospodinův, stejně jako město Jeruzalém, budou moci být založeny na nezníitelném základu; města Judy „se rozsadí pro hojnost dobrého; nebo utěší ještě Hospodin Sion, a vyvolí ještě Jeruzalém“ (v. 17).

3.2 – Druhé vidění: Kapitola 1,18-21

„Tedy pozdvihl jsem oči svých, a ušel jsem, a aj, čtyři rohové. I řekl jsem andělu, který mluvil se mnou: Co jest toto? I řekl mi: To jsou ti rohové, kteří zmítali Judou, Izraelem a Jeruzalémem /nebo: rozptýlili Judu.../.“ (v. 18-19) Roh je vždy symbolem moci. Znovu zde nalézáme, jako v prvním vidění, ty různé moci, nepřátelské Božímu lidu, avšak včetně Asýrie, která rozptýlila Izrael a později se smísila s babylonskou říší, původkyní rozptýlení Judy. Ale Izrael hraje v Zachariášovi, jak jsme to řekli výše, jen druhotnou roli, neboť o něm už není zmínka kromě kap. 10,7-12. Před očima je zvláště Jeruzalém a Juda, a proto v 21. verši čteme: „Tito jsou rohové, kteří zmítali Judou,“ nikoli už Izraelem jako v 19. verši, neboť Babylon nahradil Asýrii.

Zachariáš, vědom si své mladosti (srv. s kap. 2,4) a své nezkušenosti, zde klade Bohu otázky, které nikdy nezůstanou bez odpovědi. Tak tomu je rovněž s námi, když přistupujeme k Božímu slovu s modlitbou. Jako vidění Zachariášovi, nám Bůh dal své slovo ne proto, aby zůstalo zapečetěnou knihou, neboť je uzpůsobuje chápání malého dítěte. Ale i pro malé dítě je zapotřebí tří věcí k jeho pochopení: víry, závislosti a Božího Ducha. A ty měl ten mladý prorok.

„Ukázal mi také Hospodin čtyři kováře /děl níky/. I řekl jsem: Co jdou dělati tito? I mluvil, řka: Tito jsou rohové, kteří zmítali Judou, tak že žádný nemohl pozdvihnouti hlavy své. Proto přišli tito, aby je přestrašili, a srazili rohy těch národů, které pozdvihly rohu proti zemi Judské, aby jí zmítali.“ (v. 20-21) Tito dělníci jsou jednatelé v prozřetelnosti, určení k naplnění hrůzou říše národů a ke zničení jejich moci. Čím byli v minulé historii, čím budou v budoucnosti, není blíže řečeno. Dělník může mít různé nástroje pro splnění svého díla a může vyvolat pád budovy nejpevněji založené. Zásah jednoho

člověka, mravní okolnosti, překážka daná obchodu, národní nebo zemské pohromy, zvláště války, jsou jako nástroje, jimiž Bůh zničil největší říše, které kdy existovaly. Duch zůstává udiven před lehkostí, s jakou se tyto obrovské a slavné budovy zřítily.

Bůh byl za scénou, a zatím co říše byly ještě v odpočinku a klidné, tesař potají řezal trámy a sloupy, zedník odstraňoval svorník klenby, stavitel, aniž by se ukazoval, podkopával skryté základy; tu a tam zavržení pily, zachvění střechy, otřes země, rozsévaly hrůzu, pak se zase obnovila slepá důvěra až do dne, kdy byla práce dokončena a vše se najednou zřítilo. *„Běda, běda, veliké město Babylon, to město silné, že jedné hodiny přišel odsudek tvůj... Běda, běda, město veliké, které odíno bylo kmentem a šarlatem a brunátným rouchem a ozdobeno bylo zlatem a kamením drahým i perlami: nebo v jednu hodinu zahynula tak veliká bohatství... Běda, běda, město veliké, v němž zbohatli všichni, kteří měli lodi na moři, ze mzdy jeho; nebo jedné hodiny zpustlo.“* (Zj. 18,10.16.19) Přemýšlejte o historii království, otevřete oči jako Zachariáš na vše, co se dnes děje ve světě; všude ten či onen dělník už vykonal vskrytu své dílo. Moci se děsily, chtěly předejít okamžité zkáze, když ten tajemný dělník je už uchopil a uvrhl daleko od sebe!

3.3 – Třetí vidění: Kapitola 2

První a druhé vidění nám jako všeobecnou myšlenku podávají osud říší, utlačovatelů židovského lidu. Část těchto věcí se bezpochyby naplnila, ale Duch Boží se na nich nezastavuje, neboť proroctví má vždy před sebou budoucí slávu Krista, a to je to, co nám předkládá třetí vidění.

„Opět pozdvihl jsem oči svých.“ (v. 1) Jak velmi je třeba si přát, abychom uměli aplikovat tato slova! Pozvednout oči je prostředek, jak vstoupit do spojení s Bohem, dostat jeho odpověď. Je to postoj, který se náleží tomu, kdo od Něho něco očekává. Jestliže klopiíme oči, nemůžeme rozumět ani Jemu, ani jeho myšlenkám, neboť potom upíráme zraky na zemské věci bez ceny pro naši duši. *„Vrchních věcí hledejte, kde Kristus na pravici Boží sedí.“* (Kol. 3,1) Když mladý prorok Zachariáš pozvedá oči, vidí všechny Boží myšlenky ohledně Jeruzaléma. *„A aj muž, v jehož ruce byla šňůra míry.“* Měřická šňůra (provazec) slouží k omezení podílu (Micheáš 2,5). *„I řekl jsem: Kam jdeš? I řekl mi: Měřiti Jeruzaléma, abych viděl, jak veliká šířka jeho, a jak veliká dlouhota jeho.“* (v. 2) Ve chvíli tohoto vidění bylo město Jeruzalém

zničeno a jeho zdi rozbořeny; pouze byly položeny základy chrámu. A přece anděl říká: Jdu měřit Jeruzalém!

„A aj, když anděl ten, který mluvil se mnou, vycházel, jiný anděl vycházel jemu vstříc. A řekl jemu: Běž, mluv k mládenci tomu, řka: Jeruzalém bude obýván jako města otevřená.“ (v. 3-4 – přel.) Tento budoucí Jeruzalém bude přesahovat všechny své meze a bude zcela nepodobný městu, které synové zajetí měli znovu postavit. Bude oplývat lidmi a dobyt看em, kteří přijdou a budou v něm bydlet (Jer. 33,7-13). Bude zapotřebí andělovy měřické šňůry, aby byly zjištěny jeho rozměry. Do té doby se naplní ještě mnoho událostí. Tento Jeruzalém není Nehemiášův Jeruzalém, ani ten, který zavrhl svého Mesiáše a svého krále, ani ten, ve kterém budou bydlet Židé, vrátivší se do Palestiny, aby se stali lidem Antikrista. Zdi tohoto Jeruzaléma jej neochrání, když národy doby konce přijdou, aby ho oblehly a vydrancovaly město. Ale v den, kdy se Pán vrátí jako pravý Král v Izraeli, nazvou *„jeho zdi Spasením a jeho brány Chválou“* (Iz. 60,18 – přel.), nebo, jak je to řečeno zde: *„A já budu, praví Hospodin, jeho zdi ohnivou vůkol, a slávou budu uprostřed něho.“* (v. 5)

V tomto oddílu jsou ohlášena dvě požehnání: **1.** Hospodin sám bude jako ohnivá zeď bránit svaté město před každým nepřítelem, který proti němu povstane, a bude mu sloužit jako záruka. **2.** Bude slávou uprostřed něho. Bude zůstat uprostřed něho (v. 5. 10. 11). Toto požehnání, stejně jako to první, patří budoucí době, kdy slavný Mesiáš učiní Jeruzalém svým příbytkem. *„Neboť jest vyvolil Hospodin Sion, oblíbil jej sobě za svůj příbytek, řka: To bude obydlí mé až na věky, tu přebývati budu, nebo jsem sobě to oblíbil.“* (Žalm 132,13-14) Nezapomínejme, že my křesťané vlastníme dnes toto požehnání přes zkázu Církve, zatímco pro Izrael je ještě budoucí a on je nikdy nebude vlastnit stejným způsobem jako my. Pán přebývá uprostřed těch svých v Duchu. Toto požehnání přesahuje všechna ostatní. Bezpochyby si je plně uvědomíme až v dokonalosti, ale uprostřed zkázy Církve zůstává podílem věrných, i kdyby byli jen dva nebo tři, aby se z něho těšili. Nikterak ne náleželo tomu zničenému Jeruzalému, kterému Zachariáš prorokoval, aby Hospodin přebýval uprostřed něho. Jeho sláva opustila chrám, jak nám to ukázal Ezechiél; ale na konci knihy téhož proroka ji vidíme se vracet do chrámu v tisíciletém království. To je to, co nám zde Zachariáš oznamuje: *„Budu slávou uprostřed něho.“* (v. 4)

Druhá část kapitoly začíná 6. veršem: „*Nuže, nuže, utecte již ze země půlnoční, praví Hospodin, poněvadž ze čtyř stran světa volný průchod učinil jsem vám, praví Hospodin.*“ Země půlnoční je Kaldejská země, kde Židé byli „rozptýlení a roztroušeni mezi lidem ve všech krajinách království“ (Ester 3,8) jako do čtyř větrů nebes. Ostatky Judy právě opustily tuto krajinu. Bezpochyby nebyly kompletní (Ezdráš 8) a tato výzva mohla být adresována bezprostředně těm z lidu, kteří tam zůstali; ale jako vždy, směřuje k době konce. Zazněla v proroku Izaiášovi (52,11): „*Odejděte, odejděte, vyjděte z Babylona, nečistého se nedotýkejte; vyjděte z prostředku jeho, očistěte se vy, kteří nosíte nádoby Hospodinovy!*“ Ještě naléhavější ji nacházíme v proroku Jeremiášovi: „*Utecte z prostředku Babylona, a zachovejte jeden každý život svůj, abyste nebyli vyplnění v nepravosti jeho. Neboť čas bude pomsty Hospodinovy, sám odplatu dá jemu.*“ (51,6) Tento Jeremiáš, který v minulosti zavazoval lid, aby se poddal jhu Babylona, jej pro budoucí čas vyzývá, aby utekl z jeho středu.

Mohli bychom se domnívat, že tato prorockví se naplnila při definitivním zničení tohoto velkého města pod následníky Alexandrovými, ale dlouho po této pohromě slyšíme tutéž výzvu v Novém zákoně. „*A proto vyjděte z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás.*“ (2. Kor. 6,17) A ve Zjevení 18,4: „*Vyjděte z něho, lide můj, abyste neobcovali hříchům jeho, a abyste nepřijali z jeho ran.*“ Město Babylon nebude existovat v době konce, jako neexistuje nyní, ale principy modlářství, které je charakterizují, na sebe vezmou konečnou formu nepřátelství proti Kristu a budou tvořit politický, obchodní a náboženský systém, nazvaný Babylon veliký (Zj. 17 a 18), který budou věrní mít opustit.

V současné době (2. Kor. 6) jsou křesťané vyzýváni, aby se oddělili od těchto principů, aby měli schválení od Boha a aby okoušeli společenství s Ním. Bůh dává svému lidu trojí zdůvodnění pro to, aby mravně vyšel z Babylona: Spadnou na něj soudy; nemá být, aby věrní byli zasaženi těmito soudy (Zj. 18); a nakonec ti, kteří nosí nádoby Hospodinovy, ti, jimž je svěřeno jeho svědectví, nemohou chodit s modlami (Iz. 51). Všechny tyto pravdy se vztahují na ostatek doby konce, ale pro nás mají velkou a vážnou aktuálnost.

„*Nuže, Sione, který přebýváš u dcery Babylonské, vydobud' se. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Po slávě poslal mne proti národům těm, kteří zlou-*

pili vás; nebo kdo se dotýká vás, dotýká se zřítelnice oka mého.“ (v. 7-8) Poslové, vzatí z ostatku, půjdou oznamovat národům, že Pán se zjevil ve slávě v Jeruzalémě, aby zřídil své království. Proto je zde řečeno: „*Po slávě.*“ Tutéž myšlenku nalézáme v Matouši 24,30,31: „*Tehdáž se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tehdy budou kvíleti všechna pokolení země a uzří Syna člověka, přicházejícího na oblacích nebeských s mocí a slávou velikou. Kterýž pošle anděly své s hlasem velikým trouby, i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, a od končin nebes až do končin jejich.*“ „*Znamení Syna člověka*“ je přesně jeho zjevení se ve slávě. Po této slávě shromáždí své rozptýlené vyvolené; neboť v tomto oddílu, stejně jako v Zachariášovi, jde o shromáždění Izraele. Žalm 73,24 vyjadřuje ještě tuto myšlenku: „*Svou radou mne povedeš, a po slávě mne přijmeš.*“ (přel.)

Tehdy národy, které utiskovaly Boží lid, budou muset projít soudem. „*A budou loupež služebníků svým.*“ (v. 2,9) Juda bude mečem v ruce Hospodinově, aby bojoval proti těmto národům a zkalil je.

„*Prozpěvuj a vesel se, dcero Sionská; nebo aj, já přijdu a budu bydleti uprostřed tebe, praví Hospodin. I připojí se národové mnozí k Hospodinu v ten den, a budou mým lidem, a budu bydleti uprostřed tebe, i zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k tobě.*“ (v. 10-11) Jeruzalém je vyzýván, aby se radoval, protože Kristus je v jeho středu. Mnozí zachránění z národů se budou radovat z výsadního postavení svatého města. „*Tehdy dědičně ujme Hospodin Judu, díl svůj, v zemi svaté, a vyvolí zase Jeruzalém.*“ (v. 12) „*Země svatá*“ je zem očištěná od nepravosti. Přejde chvíle, kdy Hospodin, až dokončí své předivné dílo uprostřed svého lidu a očistí své město, je znovu bude považovat za příbytek své volby.

Porovnejme, jako prorok, budoucí časy s přítomnou dobou a budeme naplnění radostí. Měli bychom jen zármutek a skleslost, kdybychom proti sobě postavili současný a minulý stav Božího domu. Ano, radujme se, když přejdeme k budoucnosti. Ježíš bude slávou zároveň nového i starého Jeruzaléma uprostřed něho a středem chval všech svých vykoupených.

3.4 – Čtvrté vidění: Kapitola 3

V hlubokém snižení, ve kterém se zbytky Judy a Benjamína nacházely, měly během svého návratu do Jeruzaléma v čele Jozue a Zorobábele, slabé před-

stavitele kněžství a království, ale předchůdce budoucích sláv Mesiáše. Nejvyšší kněz Jozue je předmětem čtvrtého vidění. Jeho jméno: „Hospodin je Spasitel“, oznamuje předem charakter Toho, jehož je předobrazem. Ale je důležité poznamenat, že jestliže Jozue představuje Krista na konci této kapitoly, není tomu tak na začátku. Nejvyšší kněz měl v Izraeli dva úřady. Předně byl prostředník, *„postavený v jednání s Bohem, totiž aby obětoval i dary i oběti za hříchy“* (Žid. 5,1). Za druhé byl představitel lidu a, podle Zachariáše, zvláště Jeruzaléma; neboť jak jsme výše viděli, lid, uvažovaný ve svém celku, není jako takový v tomto prorokovi uznán. Nuže, Bůh mohl přijmout Jeruzalém jen v osobě jeho představitele, a vše záviselo na jeho stavu.

Ve vztahu ke kázání evangelia je začátek této kapitoly obrazem stavu hříšníka před Bohem, ale naším cílem není předkládat tuto zajímavou stránku obrazu Jozue. Omezíme se na vyzdvižení úlohy nejvyššího kněze jako představitele lidu.

Jozue je vyzván, aby se postavil před Andělem Hospodinovým. Tento Anděl, jak jsme viděli v první kapitole, je ve Starém zákoně symbolickým představitelem Krista před jeho zjevením v těle. V Novém zákoně Anděl Hospodinův mizí, kromě některých oddílů Zjevení. Jozue má tedy stát před Kristem, představeným tímto tajemným způsobem, neboť Kristus je obvykle Hospodin ve Starém zákoně.

Zde vidíme, že Satan stojí po pravici nejvyššího kněze, aby se mu protivil. Nepřítel má ještě přístup před Boha jako žalobník bratří. Ale Hospodin vzal do ruky věc svého lidu. Stejně tak křesťané, dnešní Boží lid, mají po své pravici, jako Jozue před Hospodinem, žalobníka, který si skrze hřích získal práva nad člověkem. Odvolává se na Boží spravedlnost proti hříchu a na Jeho svatost, aby se protivil tomu, co by Jeho milost chtěla učinit ve prospěch Jeruzaléma. Žel, nejvyšší kněz je oblečen do špinavých šatů. Kdo bude v těchto podmínkách mít navrch: Satan, právem žalující na Jozue, nebo svatý Bůh, jehož oči jsou příliš čisté, než aby hleděly na zlé?

Tehdy Hospodin říká Satanovi: *„Potresciž tě Hospodin, satane, potresciž tě, pravím, Hospodin, který vyvoluje Jeruzalém!“* Jozue zde představuje Jeruzalém před Bohem a Anděl Hospodinův je ztotožněn s Hospodinem samým, aby odpověděl žalobníkovi. Bůh připojuje: *„Zdali tento není jako ohřelé dřevo zachráněné z ohně?“* Začíná tím, že ukazuje, že Satan nemůže nic proti jeho vlastní volbě, proti jeho vyvolení. Satan se odvolává na Boží spravedlnost a nevoli proti hříchu, aby ztratil Jozue a Jeruzalém. Ale je pokryt

zahanbením kvůli své nevědomosti o božské lásce. Milost, která chce zachránit hříšníky, mu je úplně neznámá. On přišel ukázat, že Boží svatost by nikdy nemohla ve své přítomnosti snést člověka se špinavými šaty, a měl pravdu.

Ale Bůh odpovídá: „*Vyvolil jsem Jeruzalém. Zdali tento není jako ohořelé dřevo zachráněné z ohně?*“ To neznamená, jak si to někteří myslí, že by byl vytažen z ohně, když ho už plamen z poloviny strávil, ale že byl zachován, dán stranou, aby tam nebyl uvržen. Když Jozue byl určen k tomu, aby byl zachráněn, Satan je učiněn nemohoucím a je to on, nepřítel našich duší, kdo bude kárán za své zlé úmysly. Přesto je nezbytné, aby Boží spravedlnost byla uspokojena, a to právě tam, kde Satan zakládal své nebezpečné plány.

Vidíme, jak Hospodin smiřuje svou spravedlnost se svým vyvolením milosti: „*Jozue pak oblečen byl v roucha zmazaná, a stál před Andělem. I odpověděl a řekl těm, kteří stáli před ním, řka: Vezměte roucho to zmazané s něho. A řekl jemu: Pohled', přenesl jsem s tebe nepravost tvou, a oblékl jsem tě v roucha slavnostní.*“ (v. 3 a 4) Jen Bůh sám to mohl učinit: Jozue se nemohl vysvléci ze svých šatů, aniž by byl před Bohem nahý, což by bylo jeho zatracení. Bylo nutné, aby byl znovu oblečen do nových šatů, hodných Toho, před kterým stál. „*Pohled',*“ říká Hospodin, „*přenesl jsem s tebe nepravost tvou, a oblékl jsem tě v roucha slavnostní.*“ (v. 4) Bůh vysvobozuje Jozue, jedná vůči němu podle svého práva jej očistit, a staví ho do radosti a šťastných výsad své přítomnosti. To je to, co se stane v budoucím dnu, kdy se Jeruzalém bude těšit z požehnání mesiánské doby. Milované město bude mít poznání spasení, vykonaného pro ně. Objeví se před Bohem, majíc jméno Jozue, „Hospodin je Spasitel“, vyryté na svém čele. Bude „ozdobeno zlatými výšivkami“, které odpovídají přítomnosti Boha spravedlnosti a královské hostině. „*A řekl jsem: Necht' vstaví čepici pěknou na hlavu jeho. I vstavili čepici pěknou na hlavu jeho, a oblékli ho v roucha. Anděl pak Hospodinův tu stál.*“ (v. 5) Čepice /tiára, turban/ byla znamením kněžského úřadu. Skrze přímlovu proroka, která zde představuje přímlovu Krista, neboť nejvyšší kněz, jak jsme právě viděli, nemohl tuto funkci vykonat, je Jozue oprávněn znovu se ujmout služby přijímané Bohem. Takto bude lid sám v budoucí době „svatým kněžstvím“ před Hospodinem.

V celém tom výjevu od chvíle, kdy Anděl řekl Satanu: „*Potresciž tě Hospodin,*“ žalobník od Jozue mizí. Tak tomu je vždy: Nepřítel se může pokusit nás zničit, ale nemůže obstát před Tím, který vzal naši věc do ruky.

„A osvědčil Anděl Hospodinův Jozue, řka: Takto praví Hospodin zástupů: Jestliže po cestách svých choditi budeš, a jestliže stráž mou držeti budeš, budeš-li také souditi dům můj, a budeš-li ostříhati síní svých: dám zajisté to, abys chodil mezi těmito přistojícími.“ (v. 6-7) Tento oddíl se dotýká odpovědnosti Jozue a kněžství, představovaného jeho osobou. Pod vládou Krista bude uznané kněžství, jehož součástí budou tvořit ti, kteří konali svou službu, kterou jim Bůh svěřil (Ez. 48,11). Ti, kteří budou nevěrní, nebudou mít právo chodit mezi kněžími, kteří budou konat službu před Hospodinem v jeho svatyni, ale milost se v určité míře postará o jejich potřeby, když je ustanoví *„za strážné u domu“* (Ez. 44,10-16). Tato myšlenka odpovědnosti je pro nás křesťany ještě důležitější, než byla pro věrné ve staré smlouvě. Od chvíle, kdy jsme byli očištěni od svých poskvrn a přivedeni před Boha, oblečení jeho spravedlností, jsme schopni sloužit Mu a vykonávat v jeho přítomnosti svaté kněžství. Ale máme odpovědnost, abychom se ukázali být hodni svého povolání, jinak nám Bůh nesvěří nová požehnání ani službu své svatyně. Trapná netečnost Božích dětí ve velebení často nemá jinou příčinu: jejich nevěrnost jim brání připojit se ke kněžím, kteří stojí před Bohem. Kolik křesťanů se spokojuje s tím, že znají svůj vztah k Bohu, aniž by cítili, že *„vznešenost zavazuje“*. Nikdy jim nebude svěřen soud domu a stráž síně. Zůstanou rok po roce bez duchovnosti, neschopni soudu a rozeznání, neužiteční Bohu v jeho Shromáždění, protože od začátku nepřijali svou službu. Kéž si to vezmeme k srdci!

* * *

Ve druhé části kapitoly (v. 8-10), je nám Jozue ukázán ve zcela novém charakteru: *„Slyš nyní, Jozue, kněže nejvyšší, ty i tvoji druzi, kteří sedí před tebou, neboť tito muži jsou za znamení.“* (v. 8) Jozue tu už není představitel lidu, ba ani odpovědný kněz, který má přijmout svou službu, aby chodil uprostřed těch, kteří stojí před Hospodinem. On sám je Ten, před kterým sedí kněží, jež uvedl do své blízkosti jako své společníky. První Jozue je zmíněn jen proto, aby připomenul druhého a aby sloužil jako jeho předobraz, neboť ti muži, kteří ho obklopují *„jsou za znamení“*. Bude tu tedy budoucí nejvyšší kněz, a my podle Epištoly Židům a Žalmu 110 víme, že to je kněz podle řádu Melchisedechova, zcela jiného řádu kněžství, než je aronský řád Jozue. Ten charakter patří jen Kristu a následující kapitoly před námi rozvinou důležitost jeho úřadu. Ale zmínka, která nám o tom je učiněna zde, je

zatím jen předběžná; Pán nám je představen předtím pod jinými pohledy: „*Neboť hle, já přivedu služebníka mého, Výstřelek.*“ (v. 8) Tento titul „Výstřelek“ (Iz. 4,2; Jer. 23,5 a 33,15; Zach. 3,8; 6,12), stejně jako „*Proutek, Výhonek*“ (Iz. 11,1; 53,2) se vždy vztahuje k Mesiášovi, který vyšel jako Král z kmenu Davidova. V tomto oddílu je třeba poznamenat, že se Bůh obrací k Jozue jako představiteli Krista v jeho kněžském úřadu. Oznamuje mu, že vzbudí svého služebníka, Davidova syna, Krále. Zde kněžství a království jsou odděleny. V kapitole 6,12-13, kde se zjevení Krista stává úplnějším, Výstřelek a nejvyšší Kněz tvoří už jen jednu osobu a jejich dva úřady jsou sjednoceny na jednu jedinou hlavu. V první kapitole a na začátku třetí se nám Kristus už zjevil pod tajemnou formou „*Anděla Hospodinova*“. V oddílu, který nás zajímá, je nám představen osobně, ale rozdělený, abychom byli nuceni zvažovat tyto dva rozdílné úřady a uvědomili si jejich slávy a nedávali jednomu přednost před druhým.

Prorok začal tím, že popsal pád pohanských říší (kap. 1), aby mohlo nastat obnovení Jeruzaléma (kap. 2). Potom ukázal (3,1-7), že aby mohl být Jeruzalém obnoven, musí být očištěn v osobě svého představitele Jozue. Zde činí další krok a ukazuje, že aby věrní mohli být uvedeni do konečného požehnání, musejí mít nejvyššího Kněze bez poskvrny, jehož oni budou společníci, a Krále ze semene Davidova podle Božích rad.

Ale tato požehnaná osoba nám je ještě představena pod trojím pohledem: „*Nebo aj, kámen, který jsem položil před Jozue, na jednom kameni sedm očí; aj, já vyřežu na něm řezbu, praví Hospodin zástupů, a odejmu nepravost té země jednoho dne.*“ (v. 9)

Když Jozue, jeden z vůdců těch, kteří přišli ze zajetí, začal stavět Boží dům, byl před něho položen jeden kámen, aby byl základem chrámu, který měl lid znovu postavit. Byl to základní úhelný kámen, který měl nést celou budovu. Tento kámen byl jen slabým obrazem toho pravého kamene, Krista, základu budoucího chrámu, Krista, jenž bude nejprve zavrženým kamenem, dříve než bude položen provždy. Tisíciletá vláda, nesmírná a slavná, bude mít za střed chrám, místo klanění Hospodinu, a tento střed bude založen na Kristu. Celá budoucí domácnost Boží vlády na zemi bude mít za stěžejní věc Krista, střed; Krista, základ; chrám, Boží obydlí uprostřed jeho lidu; Boží lid, shromážděný v dokonalém pořádku kolem Hospodinova domu a královského města; všechny národy až do končin země, obklopující milovaný lid;

konečně se tato obdivuhodná scéna rozvíjí pod paprsky slunce spravedlnosti, které přináší zdraví ve svých křídlech: taková bude na zemi tato budoucí sláva, zatím co nádhery trůnu Beránkova a jeho nevěsty, nového Jeruzaléma, budou naplňovat nebe!

„Na jednom kameni sedm očí.“ Ve Zjevení sedm duchů, sedm lamp a sedm očí jsou stejná věc, ale s různými významy. V kap. 1,4 *„sedm duchů, kteří jsou před jeho trůnem“* je plnost Ducha Božího, řídící vládu nad světem. V kap. 4,5 *„sedm lamp ohnivých, hořících před trůnem“* jsou plnost Ducha k ukázání a přivedení na soud toho, co se protiví Boží vládě nad zemí. V kap. 5,6 *„sedm očí, jež jsou sedm duchů Božích, poslaných na celou zem“*, představuje Krista s plností jeho známosti (spojenou s plností jeho moci, sedmi rohy), mající za cíl dokonání Božích cest vzhledem ke světu.

Zde kámen se sedmi očima je Kristus, ve kterém nalézáme plnost známosti Božích myšlenek a který je také plným vyjádřením těchto myšlenek, neboť vidíme Hospodina samého, jak toho vyrývá rytinu. Kristus, člověk zde na zemi, kámen kdysi zavržený, je zjevením božské Bytosti samé, Pravda: V Něk se Bůh zjevil, v Něk se dá poznat na obnovené zemi během slavné vlády Syna člověka.

„A odejmu nepravost té země jednoho dne.“ (v. 9) Tedy nejen lid, představovaný skrze Jozue, ale celá země bude očištěna. Bude třeba, aby izraelská země byla očištěna od svých nepravostí a svých poskvrn, aby byla uzpůsobena pro vládu Krista jako Kněze, Krále a střed všech Božích myšlenek.

„V onen den, praví Hospodin zástupů, pozvete každý svého bližního pod vinnou révu a pod fíkovník.“ (v. 10) To bude den odpočinku pro každého, společné prožívání tohoto odpočinku, pravá vláda pokoje pro Izrael.

3.5 – Páté vidění: Kapitola 4

V kapitole, kterou jsme právě prošli, se Bůh obrací na Jozue, nejvyššího kněze. Kapitola 4 se zabývá Králem v osobě Zorobábele, neboť Kristovy slavné charaktery v jeho slávě v tisíciletém království budou kněžství a království. Hned na začátku má prorok, jako *„muž, který vzbuzen bývá ze sna svého“*, vidění, které je schopen popsat, ale nijak mu nerozumí: *„Vidím, že aj, svícen zlatý všecken, a olejný džbán na vrchu jeho, a sedm lamp jeho na něm a sedm nálevek /vedení/ k těm sedmi lampám, které jsou na vrchu jeho.“*

A dvě olivy při něm, jedna po pravé straně džbánu olejného, a druhá po levé straně jeho. Tehdy odpověděl jsem a řekl jsem andělu tomu, který mluvil ke mně, řka: Co ty věci jsou, pane můj? A odpovídaje anděl, který mluvil se mnou, řekl mi: Což nevíš, co ty věci jsou? I řekl jsem: Nevím, pane můj.“ (v. 2-5)

Jak jsme už poznamenali, kniha Zachariáše je plná otázek. Prorok nemůže porozumět ničemu, aniž by mu to anděl vysvětlil. Je tak držen v pokoře, když je nucen odpovídat: „*Nevím, pane můj,*“ na otázku svého spolčenika: „*Což nevíš, co ty věci jsou?*“ I my se potřebujeme cítit před Bohem nevědomými, abychom poznali pravdy, ukryté v jeho Slovu. Písma nabízejí mnoho vnějších podrobností, jimž se může naučit i neobrácený člověk, ale jejichž hluboký duchovní smysl vždycky unikne duchu přirozeného člověka. Abychom uchopili ten skrytý smysl, je potřebí Ducha Božího (1. Kor. 2,10-14). Ale nadto je třeba znát Krista, který je samým klíčem Slova.

Zachariáš vidí zlatý svícen a džbán na jeho vrchu. Dvacátá pátá kapitola 2. Mojžíšovy knihy nám mluví o tomto svícnu. Byl určen k osvětlování svatyně a jako každý předmět stánku nebo chrámu představoval jednu ze sláv Krista. Jestliže svícen v této kapitole představoval Krista, jeho světlo bylo svědectvím o Kristu.

Ale symbol svícnu a světla není použit výlučně na jeho osobu. Ve Zjevení sedm svícnu je sedm církví. Na druhé straně když jde o otázku světla, Pán se neomezuje na to, aby řekl: „*Já jsem světlo světa.*“ (Jan 9,5) Těm svým říká: „*Vy jste světlo světa.*“ (Mat. 5,14) – svědectví o Kristu před světem. Ale světlo potřebuje olej, aby je sytil; svědectví, má-li být vydáváno, potřebuje Ducha Svatého, jehož je olej v Písmu stálým obrazem.

Zlatý svícen v chrámu je tedy v souhrnu Kristus, který na jednu stranu je sám schopen dávat plné světlo, na druhou stranu šíří svůj jas skrze svědky, které k tomuto účelu vyvolil.

Zachariáš nám neukazuje svícen v chrámu, neboť zatím byly sotva položeny základy chrámu. Zde svícen nešíří své světlo v omezeném prostoru, ale mimo. Má džbán na svém vršku, aby napájel lampy, a aby tento džbán nebyl nikdy prázdný, dvě olivy tam nechávají téci svými vedeními zlatý olej.

Jestliže svědectví, vydávané Duchem Svatým, je možné použít mravně na přítomnou dobu, v Zachariášovi je prorocké. Bude tu čas požehnání a slávy, kdy božské světlo bude zářit v osobě Toho, který je provždy ponese,

a v osobách jeho svědků, jádra budoucího lidu Izraele. Takový se nám jeví dosah tohoto oddílu ze Zachariáše.

Pokud jde o nás křesťany, nemáme zapomínat, že Církev je povolána, aby vydávala svědectví před dny, kdy Bůh znovu naváže své vztahy se svým pozemským lidem. Když Pán Ježíš, to pravé světlo světa, byl zavržen, nechal nás, abychom místo Něho nechávali toto světlo svítit a vydávali toto svědectví.

Ve druhé kapitole Zjevení vidíme, že Efez, odpovědná církev, uvažovaná ve svém celku, ztratila svou první lásku a s ní výsadu být svědkem Krista. Proto je jí řečeno: „*Pohnu svícnem tvým z místa jeho.*“ Lampa Církve jako odpovědného tělesa, bude odstraněna ze svého místa a v budoucnosti bude svědectví svěřeno jiným. A o tomto budoucím svědectví nám mluví Zachariáš. Ale dříve, než bude celým svým jasem svítit v Izraeli, jak to vidíme v naší kapitole, je v 11. kapitole Zjevení dáno do rukou dvou židovských svědků, o nichž je řečeno, že oni jsou „*dvě olivy a dva svícny, stojící před Pánem země*“. To bude dostatečné svědectví, ale nikterak všeobecné, vydávané v Jeruzalémě v době velkého soužení Izraele. Bůh je uzná, neboť „*v ústech dvou svědků aneb v ústech tří svědků stane slovo*“ (5. M. 19,15). Nebude úplné jako svědectví u Zachariáše, neboť místo sedmi lamp tu budou jen dvě. Ti dva svědkové budou také ty dvě olivy (Zjevení 11,4), jak je to řečeno také na konci naší kapitoly: „*To jsou ty dva synové oleje, kteří stojí u Pána celé země.*“ (v. 14 – přel.) Budou těmi dvěma olivovníky, odkud bude plynout svědectví Ducha Svatého. Jejich svědectví bude podporovat slabý Ostatek, který bude ještě bydlet uprostřed Jeruzaléma před vládou Krista. Obdaření prorockým Duchem, budou jednat v moci Eliáše a Mojžíše a budou představovat kněžství a království v době úpadku, dříve než ty budou spojeny ve slavné osobě Krista².

V Zachariášovi, jak jsme už řekli, je svědectví úplné. Osoba Pána Ježíše je střed. Jeho lid je s Ním spojen. Olej, který napájí svícen, je dodáván dvěma syny oleje, kněžstvím a královstvím, které obojí měly pomazání „*svatým olejem pomazání*“ (3. M. 8,12; 1. Sam. 16,13). Tyto dva úřady, které jsou v kapitole 3 zcela odděleny, jsou zde spolu spojeny, ale ještě ne sjednoceny v jedné jediné osobě.

² Eliáš, prorok, je knězem na Karmeli (1. Královská 18); Mojžíš je nazván „*král v Ješurunu*“ (5. Mojžíšova 33,5).

Verš 6 naší kapitoly dává zcela zvláštním způsobem vystoupit osobě krále: „*Tedy odpovídaje, mluvil ke mně, řka: Toto jest slovo Hospodinovo k Zorobábelovi, řkoucí: Ne silou, ani mocí, ale Duchem mým, praví Hospodin zástupů.*“ Jak jsme to viděli v předcházející kapitole, Hospodin představuje Jozue, očištěného od jeho pošpinění, jako předobraz Kristova kněžství. Naše kapitola ukazuje Zorobábele v jeho krajní slabosti jako předobraz Krista, Krále. Zorobábel, slabý výrůstek královského rodu, snižený, jak to je jen možné, si ani nemohl nárokovat titul krále. Ale Hospodin se obrací k němu: „*Ne silou, ani mocí, ale Duchem mým.*“ Jaké povzbuzení pro sniženého muže, když se dovídá, že Bůh od něho nežádá ani sílu, ani moc, ale že Duch Boží je s ním!

Můžeme také na sebe použít toto slovo ve dnech, jako jsou naše, které mají více než jednu obdobu se Zachariášovými dny. „*Máš malou sílu*“, řekl Pán Ježíš Filadelfii. Povzbuzuje ty své v jejich stavu vnější slabosti před nároky náboženského světa na sílu a moc, neboť jim dává ujištění, že On je s nimi. Vědí, že se mohou spolehnout na toto zaslíbení a že jeho moc se rozvíjí v jejich slabosti.

„*Co jsi ty, ó horo veliká, před Zorobábelem? Rovina.*“ (v. 7) Pán Ježíš se bezpochyby dotýká tohoto oddílu, když říká svým učedníkům: „*Budete-li míti víru jako zrno hořčičné, dite hoře této: Přejdi odsud tam, i přejde, a ne-bude vám nic nemožného.*“ (Mat. 17,20) V době, ve které jsme, nejslabší víra dává padnout překážkám, jimiž se nám protíví Satan a svět. V době Zachariášově celá pohanská moc nemohla vzdorovat působení Ducha Božího pro obnovení jeho lidu. Je nutné, aby Hospodinovy cesty vedly k slávě Krista a k požehnání jeho lidu.

„*Nebo doloží nejvyšší kámen s hlučným prokřikováním: Milost, milost jemu.*“ (v. 7) Kristus byl v minulé kapitole základní kámen; zde je nejvyšší kámen, svorník klenby celé budovy. Na kámen základu Bůh vyryl sedm očí, na nejvyšším kamenu čteme jedno slovo: Milost, milost! Bude hlasitě vítána všemi jako přinášející Boží přízeň. Všechno budoucí požehnání země bude záviset na této Boží milosti, zjevené v osobě Krále. Když vstoupil na tento svět, zjevila se milost v jeho osobě; víra jí obdržela plnost (Jan 1,16). Ale jeho lid Ho nepřijal a svět Ho zavrhl. Tehdy vykonal na kříži dílo milosti. Později se zjeví ve svém království jako nesoucí Boží přízeň a rozdělující milost pro Izrael a pro všechny národy.

„I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí: Ruce Zorobábelovy založily dům tento, a ruce jeho dokonají, i zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k vám.“ (v. 8-9) Zachariáš se zde vrací do okolností, uprostřed kterých prokoval. Zorobábel, říká, dokončí dům, jehož základ položil, což bylo dokončení historické. *„Nebo kdo by pohrdal dnem malých začátků?“* (v. 10) Byla to poměrně malá věc, znovu postavit tehdejší chrám. Lid plakal, když myslel na slávu někdejšího chrámu, a přece tento malý začátek byl něčím pro Boha. On schvaloval ty, kteří měli na srdci stavění jeho domu.

Stejně tomu je dnes. Jsme voláni, abychom k Boží stavbě přinášeli vzácné materiály, nové duše, živé kameny vzdělané na základu, kterým je Kristus. A stačí to dělat se srdcem zcela oddaným Pánu, neboť On nepohrdá dnem malých věcí. *„A budou se veselit, hledíce na závaží v ruce Zorobábelově, těch sedm očí Hospodinových, procházejících všecku zemi.“* (v. 10) Těch sedm očí Hospodinových, vyrytých na základním kamenu chrámu, nám je nyní představeno jako procházející celou zem (srv. se Zj. 5,6). Duch Boží ve své plnosti bude mít radost, když uvidí dokonanou práci na svém chrámu, olovníci v Zorobábelových rukou pro zajištění, když na něj umístí svorník klenby, pevnosti celé budovy. Málo záleželo na začátku na jejím slabém vzhledu. Práce byla dělána pro Pána. Tento Duch, který prochází celou zem, se bude radovat, když uvidí všechny věci dokonané, uvedené do pořádku pod vládou toho pravého Krále. Tehdy Hospodinův chrám, místo shromažďování všech národů, bude viditelným středem Kristovy slavné vlády.

3.6 – Šesté vidění: Kapitola 5,1-4

Pro porozumění 5. kapitole zde zrekapitulujeme historii lidu, obsaženou v prvních čtyřech kapitolách našeho proroka.

V 1. kapitole jsou Juda a Jeruzalém pošlapáváni nohama národů, ale jsou potěšováni a povzbuzováni oznámením budoucích požehnání, která se jim dostanou, a zničením jejich utlačovatelů. Ve 2. kapitole máme více než slova utěšení. Bůh si vzpomíná na Jeruzalém, aby ho definitivně uvedl do požehnání milénia. Ve 3. kapitole je k požehnání zapotřebí, aby byl Jeruzalém očištěn, aby nepravost Judy byla odejmuta a aby lid byl oblečen do šatů spravedlnosti a svatosti. Ve 4. kapitole prorok hledí na lid, který se vrátil ze zajetí. Je to den malých začátků, ale Pán jím nepohrdá. V té chvíli je Boží svědectví v Jeruzalémě představováno Jozuem a Zorobábelem. Bůh schvaluje toto

svědectví, ale v době konce se má v Jeruzalémě znovu zrodit a bude shledáno dostatečným, ačkoli bude uprostřed národu, ponořeného do nevěry, představováno pouze dvěma svědky. Když prorok Malachiáš přibližně sto let po návratu ze zajetí hleděl na mravní stav lidu, viděl tam jen úplnou zkázu, volající po Božím konečném soudu. O čtyři století později Juda dovršuje svou nepravost, když vydává na smrt Mesiáše, a Bůh jej znovu rozptýluje mezi všechny národy. Takový je jeho stav ještě dnes. Ale až se tento nevěřící lid vrátí do své země, bude moci Bůh kromě slabého zbytku uznat a schválit něco uprostřed tohoto odpadlého národa? V 5. kapitole na tuto otázku odpovídají dvě prorokova vidění. Zdají se být nesnadná k porozumění, ale ve skutečnosti jsou jednoduchá, pokud se necháme vyučovat Božím Duchem.

Na začátku 5. kapitoly prorok vidí „*knihu /rolí, svitek/ letící, jejíž dlouhost byla dvaceti loktů a šířkost deseti loktů*“. Tato role, psaná kniha, vychází od Hospodina. Letí, a to prokazuje, že je živá. Směřuje k nějakému cíli. Má zvláštní rozměry a to velmi pozoruhodné; dvacet loket dlouhá a deset loket široká. Svatyně Šalomounova chrámu byla dvacet loket široká, vysoká a dlouhá. V tomto místě, kde se nalézala truhla, roztahovali svá křídla cherubínové, křídlo jednoho cherubína se dotýkalo křídla druhého a jejich volná křídla se dotýkala na každé straně stěny svatyně. Každý cherubín byl deset loket vysoký a jejich křídla měla deset loktů. Nejsvětější místo chrámu bylo tedy charakterizováno dvěma čísly: 10 a 20. Z toho je třeba soudit, že napsané slovo, které zde vychází od Hospodina, je v souladu se svatostí místa, kde Bůh přebývá mezi cherubíny, a že toho nese známku. Na obou stranách role jsou napsány rozsudky: „*Toto prokletí vyjde na šířkost vší země. Nebo každý zloděj bude zahrazen podle toho, jak je napsáno na jedné straně; a každý přísahající bude zahrazen podle toho, jak je psáno na druhé straně.*“ (v. 2) Tato živá a svatá kniha pronáší zlořečení, neboť, a na to nesmíme zapomínat, jedním z charakterů Božího slova je soud. Jestliže svět neposlouchá volání milosti, obsažené ve svaté knize, bude ji muset poznat pod jiným charakterem, charakterem zlořečení.

O „svitku“ čteme v Božím slovu pod třemi pohledy. Nejprve v Žalmu 40,7-9 a v Židům 10,7: „*Hle, tu jsem – v svitku knihy je napsáno o mně – abych vykonal, Bože, tvou vůli.*“ (dle ČSP) Hlavní obsah „knihy“ – to, co je napsáno „v záhlaví“, je dokonalá poslušnost Krista k dokonání Božích rad v díle spasení. Je to, krátce řečeno, milost, přišlá skrze Ježíše Krista.

Potom nalézáme ve Zjevení 5 v pravici Toho, který sedí na trůnu, knihu, popsanou, jako v Zachariášovi, „vnitř i zevnitř“ a zapečetěnou sedmi pečeti. Je to kniha Božích rad a cest, jimiž je uskutečnit, když uvede vládu svého milovaného Syna. Jen Kristus sám to může uvést v běh, když otevře pečeti knihy.

Konečně nám „svitek“ zjevuje mravní stav člověka, jeho odpovědnost před Bohem a soudy, které toho jsou následkem. Svitek má tento charakter v Jeremiáš 36, Ezechielovi 2,9-10 a v oddílu, kterým se zabýváme.

Obě vidění z 5. kapitoly Zachariáše nám ukazují zlořečení, vyhlášené Bohem nejprve na mravní stav lidu (v. 1-4), potom na jeho náboženský stav (v. 5-11).

Pokud jde o jeho mravní stav, za který je před Bohem odpovědný, zlořečení je vyhlášeno na jedné straně na zloděje, na druhé straně na toho, kdo falešně přísahá skrze jméno Hospodinovo. Takové omezení pohnutek soudu by se mohlo na první pohled jevit zvláštní, ale když o tom přemýšlíme, shledáváme v těchto dvou slovech charaktery hříchu člověka. Zloděj je zlý člověk, který jedná nespravedlivě vzhledem ke svému bližnímu. Člověk, který falešně přísahá, činí Boha lhářem, když Ho bere za svědka, aby potvrdil svoji lež. Nespravedlnost a opovrhování Bohem, takové jsou charaktery tohoto lidu, jemuž za necelé století bude Malachiáš opakovat tytéž věci (Mal. 3,5).

„Vynesu je, praví Hospodin zástupů, aby došlo na dům zloděje, a na dům přísahajícího skrze jméno mé falešně; anobř bude bydleti uprostřed domu jeho a docela zkazí jej, i dříví jeho i kamení jeho.“ (v. 4) Nepřipomíná nám tento oddíl následující slova Pána: *„Dům můj dům modlitby slouti bude, ale vy učinili jste jej peleší lotrovskou.“* (Mat. 21,13), a ještě: *„Nebude zůstaven tuto kámen na kameni, který by nebyl zbořen.“* (Mat. 24,2)?

3.7 – Sedmé vidění: Kapitola 5,5-11

Abychom mohli rozumět tomuto vidění, musíme ve vši jednoduchosti záviset na přímém vyučování Slova. Je možné, že náš nedostatek duchovního porozumění nám brání porozumět jeho podrobnostem, ale vzpomeňme si, že jestliže tu je temnota, nalézá se v nás, neboť Bůh nám sdělil tyto věci se zřetelem k našemu naučení a nikoli proto, aby nás uváděl do rozpaků záhadami.

„Tedy vyšel anděl ten, který mluvil se mnou, a řekl mi: Pozdvihni nyní oči svých a viz: Co tam vychází? I řekl jsem: Co je to? A on řekl: To je éfa, která vychází. A řekl: To je zde jejich vzhled v celé zemi. A hle, byla pozdvižena okrouhlá deska z olova: A byla tam žena, sedící uprostřed éfy. A řekl: To jest ta špatnost. A uvrhl ji doprostřed té éfy, a uvrhl závaží z olova na otvor.“ (v. 5-8) Éfa představuje obvykle největší míru objemu, neboť chomer, vyšší obsah, je jen éfa násobená deseti. Uprostřed éfy sedí žena, což znamená, že se tam usadila. Potom ji tam anděl vrhá jako obraz soudu a uzavírá éfu kotoučem z olova, což je obraz rozsudku neodvolatelně zapečetěného. Tato žena se nazývá špatnost. To je slovo, jehož smysl je bezbožnost: přirozenost, která se nepoddává nadřazené vůli a jedná podle své vlastní vůle. Je to ve skutečnosti nezávislost na Bohu, která neuznává jiný zákon, než jen sama sebe (1. J. 3,4). Žena v éfě je tedy nezávislost člověka ve vztahu k Bohu, dosáhnuvší své plné míry, a z toho důvodu odsouzená definitivním způsobem.

Boží slovo nám často představuje ženu jako mravní nebo náboženský princip. Například v Přísllovích nalézáme ženu, která je moudrost, a ženu, která je zkaženost. Tyto principy jsou často představovány národem nebo městem. Takový příklad nalézáme ve 12. kapitole Zjevení, kde žena je národ, pravý Izrael podle Božích rad. Potom, ve Zjevení 17,3, kde žena je náboženský odpadlý systém, město, Babylon veliký (srv. s v. 9). Jeruzalém je také ustavičně představován jako mravní a náboženský systém pod obrazem ženy.

V naší kapitole, jak jsme viděli, je žena špatnost, opuštění Boha. V Judovi a v Jeruzalému tato špatnost dovršila, jak to řekl Pán, *„míru otců svých“* (Mat. 23,32). V době, kdy zde na zemi chodil Ježíš, modlářství bylo pryč už ode dnů Ezdráše a Nehemiáše; dům byl vymeten a ozdoben. Lid, který v minulosti byl ohavně modlářský, byl zdánlivě očištěn. Ale ačkoli byl navenek očištěn, právě tehdy zavrhl a ukřižovali svého Krále a Bůh je znovu rozptýlil mezi národy, jak se to jeví ještě dnes. Na konci dnů, když se vrátí do své země, sedm duchů, ještě horších než ten první, zabere jejich dům a budou tam bydlet (Mat. 12,43-45). Tyto věci se budou dít pod vládou Antikrista: modlářství se znovu zmocní tohoto lidu a ten se bude sklánět před modlou a uznávat Satana za svého krále.

Jestliže konečný stav Jeruzaléma a Judy nám je zde ukázán způsobem trochu tajemným, je to proto, že toto vidění přesahuje hranice židovského lidu, aby bylo použito také na národy, představovanými v posledních dnech

křesťanstvem, které odpadlo. „*To je zde,*“ je nám řečeno, „*jejich vzhled v celé zemi.*“ (v. 6) Poněvadž nepatří do oblasti Starého zákona, mohl zde být tento předmět představen jen pod temnou formou, zatím co Nový zákon nám z něho činí obraz jasný a úplný.

Víme, že po vzetí Církve se křesťanstvo, či vyznávající odpadlé těleso na zemi, stane modlářským jako židovský národ. Ten na popud Antikrista zapře Hospodina, Boha svých otců, a Krista, svého Mesiáše; pod tímtež vlivem křesťanstvo zapře Otce i Syna (1. J. 2,22). Pak Juda dovrší míru své nepravosti a už z ní nebude moci vyjít; stejně tomu bude s křesťanstvem. Obojí se setká ve společném modlářství. V chrámu v Jeruzalémě bude postavena „ohavnost“ a křesťanstvo bude pít se židovstvím z téhož otráveného kalicha.

Verš 9 popisuje, co se stane ženě, kterou jsme právě viděli pod těmito dvěma aspekty. „*A pozdvihna očí svých, uzřel jsem, a aj, dvě ženy vycházely, majíce vítr v křídlech svých. Měly pak křídla podobná křídlům čapím, a vyzdvihly tu éfu mezi zemi a mezi nebe. I řekl jsem andělu tomu, který mluvil se mnou: Kam ony nesou tu éfu? Kterýž řekl mi: Aby jí vystavěly dům v zemi Sinear; a tam bude utvrzena na podstavku svém.*“ (v. 9-11) Je to snad v důsledku tohoto dvojího charakteru pohledu, že vidíme dvě ženy odnášet éfu? Nemohu to říci, ale vidíme zde, že principy, reprezentované jimi, nalézají příznivé okolnosti ke svému rozvinutí: „*Mají vítr v křídlech svých.*“ Nadto mají „*křídla čapí*“. Čápi se vracejí vždy na své hnízdo; ty dvě ženy přinášejí všechnu tuto nepravost na místo jejího původu, do roviny Sinear, to jest do Babylona, v době, kdy starý Babylon je navždy zkažen. V Babyloně se modlářství zrodilo. Nepravost Židů v posledních dnech se otevřeně vrátí k místu svého původu, kde její dům bude upevněn a postaven na svůj základ. Stejně tomu bude s odpadlým křesťanstvem, nazvaným Babylon velký a nevěstka, matka ohavností země (Zj. 17). Náš oddíl ji nechává postavenou na její základ, ale v tomto stavu pak soud postihne odpadlictví jak pod jeho židovskou, tak i pod křesťanskou formou.

Slovo vycházet, často opakované ve viděních této kapitoly, je vždy ve vztahu k soudu. Svitek a zlořečení vycházejí, anděl vychází, stejně jako éfa, ženy vycházejí a odnášejí éfu, přitom málo tuší, že to, co má být založeno a ustaveno, bude tak rychle zkaženo!

Zdali uprostřed vši této nepravosti zůstane ještě nějaké svědectví pro Krista? Ano, neboť jsme v předcházející kapitole viděli věrný židovský Ostatek, jako nalézáme uprostřed současného křesťanstva ostatek Filadelfie.

Tento Ostatek Judy se stane jádrem budoucího Izraele, čtenějšího než hvězdy nebeské a než písek na mořském břehu. Bude se těšit z pozhledu tisícileté vlády, poté co odpadlí Židé a odpadlé křesťanstvo přijdou na paměť před Bohem a co Babylon, velké město, bude uvržen do moře, aby už nikdy nebyl nalezen.

3.8 – Osmé vidění: Kapitola 6,1-8

Zde nacházíme osmé a poslední Zachariášovo vidění. Čtyři vozy jsou zjevně čtyři velké říše národů, tak často zmiňované a představované pod různými obrazy v prorocích Starého i Nového zákona. Na začátku knihy Daniele je vidíme v podobě velké sochy, obrazu člověka, rozumného a odpovědného stvoření, které má mravní vztah k Bohu a jemuž On svěřil vládu nad světem. Říše nedostojí své odpovědnosti a Bůh je skrze kámen, uvolněný bez rukou, všechny společně rozdrtí, aby na jejich místě ustavil Kristovo univerzální království, velkou horu, která naplní celou zem.

Dále v Danielovi 8 vidíme tyto čtyři říše jako čtyři šelmy, to jest bytosti bez mravního vztahu k Bohu. Ve Zjevení (kap. 13) ta poslední z šelem, římská říše, která tehdy bude existovat, zahrnuje a shrnuje charakterystiky tří říší, které předcházely.

V Zachariášovi jsou ty říše zmíněny třikrát: V první kapitole pod obrazem jejich tří symbolických představitelů, neboť Babylon, první říše, už skončila pod útokem Médských a Perských. Tyto říše jsou v pokoji, poté co zkazily Boží lid. Ale když první z nich skončí svůj běh, přichází chvíle, kdy Bůh vezme do ruky věc svého lidu a znovu s ním naváže své vztahy. V téže 1. kapitole jsou čtyři říše čtyři rohy, čtyři mocnosti, zničené božskými jednateli, aby ve 3. kapitole bylo uvedeno konečné pozhledání Jeruzaléma.

„A znovu jsem pozvedl své oči a viděl jsem: a hle, čtyři vozy, které vycházely z prostřed dvou hor, a ty hory byly hory mosazné /měděné/.“ (v. 1) Ne nalézáme zde koně, ale čtyři vozy, do nichž jsou zapřaženi koně, v Písmu symbol královské a válečné moci. První vůz, válečná říše kaldejská, je zmíněna nejprve. V kapitole 1 jsme se už vyjádřili o ryšavých koních; v naší kapitole vyjadřují soud nad lidem skrze Babylon. Není to jako v první kapitole obraz říší, kdy Duch Boží bere na vědomí jejich stav, nýbrž způsob, jímž je Bůh řídí, aby vykonaly jeho úmysly. Proto jsou tyto vozy představeny jako *„čtyři větry /duchové/ nebes, které vycházejí odtud, kde se zdržovaly před*

Pánem celé země“ (v. 5; srv. s Dan. 7,2). Bůh nám ukazuje, že jeho prozřetelnost už od počátku řídila běh těchto válečných mocí. Každá z nich zdánlivě dělala, co chtěla, a sledovala svou vlastní cestu bez Boha. Ve skutečnosti On byl za scénou a ti čtyři duchové nebes byli před Ním, aby vedli pohyb říší v žádaném směru. U čtvrté říše, římské říše, která má znovu povstat, jak nám to zjevuje Kniha Zjevení, bude Boží cíl plně dosažen teprve na konci prorockých časů.

Ty čtyři vycházejí, zcela jako svitek (kniha, role) a éfa, protože se zde jedná o soud. Vycházejí „z prostřed dvou hor“, které tvoří jakousi soutěsku, již musejí projít. Hora vždy v symbolické řeči představuje moc, pevně ustavenou na zemi. Hory jsou z mědi /mosazi/. Měď vždy znamená Boží spravedlnost, která se zabývá hříchem v soudu buď pro naše vykoupení – měděný oltář, symbol kříže – buď pro naše očistění – měděné umyvadlo – nebo pro ustavení Kristova království – měděné sloupy – neboť jeho království může být ustaveno jen skrze soud. Vidíme zde tedy Boží moc, ustavenou přese všechno jako pevné hory, aby zabránila říším sledovat jiný směr než ten, který jim chce Bůh určit, a tato moc je řídí se zřetelem k soudu nad jeho lidem. Ale až se ty říše navzájem zničí, přijde po soudu vysvobození Izraele, a tak se v milosti naplní Boží úmysly vzhledem k tomuto národu.

„Ten, u kterého jsou černí koně, vyjde k zemi severu; a bílí vyjdou za nimi.“ (v. 6) Protože se přiblížil konec zajetí lidu pod jhem Babylona, Bůh zasáhl a poslal Médské a Perské, vůz černých koní, do země severu, což je jméno, které označuje krajinu, umístěnou na sever od Jeruzaléma, či Kaldejskou. Po Médských a Perských následovala dobývající moc Alexandrova, vůz bílých koní, který zničil druhou říši, Persii v zemi severu. Odtud výraz: „a bílí vyjdou za nimi“.

„A skvrnití vyjdou k zemi jihu; a silní vyjdou a snaží se odejít, a procházet se zemí.“ (v. 7) Zde se zjevuje čtvrtý vůz, římská moc, s „koni skvrnitými, silnými“. Místo aby vyšli proti zemi severu, tyto koně se rozdvoují, abychom tak řekli. Skvrnití vycházejí k zemi jihu, Egyptu. A skutečně se v této zemi římská říše od začátku snažila ustavit svou nadvládu (srv. s Dan. 11,30). Potom se moc říše stále více rozvíjela a Řím, silný, se snažil procházet zemi, to jest rozšířit své panování nad celým světem.

„A řekl: Jděte, projděte zemi. A oni prošli zemi.“ (v. 7) Bůh sám má nejvyšší slovo ve všech okolnostech a hnutích tohoto světa, řídí je a přikazuje

jim. A kolik různých cílů si klade! Toutéž událostí soudí, kárá, varuje, volá nebo vysvobozuje!

„A zavolať na mňa a mluvil ke mně, řka: Hle, ti, kteří vyšli k zemi severu, utišili mého ducha v zemi severu.“ (v. 8) Už v Zachariášově době se probudil Boží hněv proti Babylonu, nástroji jeho soudu proti Izraeli, ale který, podobně jako Asyrský, se pyšně pozvedal proti ruce, která jej používala, a ukončil svou řízeň po pomstě na Božím lidu.

3.9 – ZÁVĚR KNIHY VIDĚNÍ: Kap. 6,9-15

Osmé vidění popsalo roli prozřetelnosti a konečný soud nad říšemi, poslanými trestat Izrael. Oddíl, který máme před očima, nám ukazuje slavný výsledek všech Božích cest a dokonání jeho rad, když nahrazuje všechny říše světa královstvím Krista a jeho vládou pokoje, která nebude nikdy otřesena.

V tomto oddílu se nejedná o vidění, ale o skutečnost, která dává příležitost Duchu Božímu, aby se vyjádřil ohledně vlády Krista.

„I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:“

To jsou důležitá slova k zapamatování. Právě jsme viděli, že tento závěr Knihy vidění se vztahuje na vše, co předcházelo, a je toho, abychom tak řekli, korunováním. Ale slova, která jsme právě citovali, spojují také Knihu vidění se dvěma následujícími kapitolami, které patří ke Knize výroků. Vskutku tento výraz: *„Stalo se slovo Hospodinovo ke mně“* vyznačuje čtyřikrát nová zjevení (7,4. 8; 8,1.18). Tato tak zřejmá vazba mezi dvěma knihami Zachariáše ničí ujišťování takzvané „vyšší kritiky“, která si dovoluje vidět v tomto prorokovi dva spisy různých autorů, nemající jakýkoli vztah jeden k druhému.

„Vezmi od zajatých, od Cheldaje a od Tobíáše a od Jedaiáše, (a přijdeš ty téhož dne, a vejdeš do domu Joziáše, syna Sofoniášova, kam přišli z Baby-lona); vezmi stříbro a zlato, ano, vezmi koruny.“ (v. 10.11)

Jsou zde zmiňováni tři muži z těch, kteří nevyšli z Babylona s lidem, aby znovu postavili chrám a město. Neznáme důvod, pro který zůstali v Babyloně, ale vidíme je vystupovat do Jeruzaléma, aby přinesli své dary, stříbro a zlato k Hospodinovu domu v době, kdy se sotva zvedal nad své základy. Jejich čin byl mlčenlivým odsouzením pomalosti způsobené lidem stavbě

chrámu. Význam jmen těchto mužů je dosti překvapivý: Cheldaj: „Vytrvávající“; Tobíáš: „Hospodin je dobrý“; Jedaiáš: „Hospodin ví“. Vstupují do domu Joziáše: „Hospodin podporuje“, syna Sofoniášova: „Hospodin skrývá“. Tito lidé nesou tedy téměř všichni Hospodinovo jméno a jsou takto jeho svědky.

Soudím z toho, že jsou předobrazem pravého Ostatku Judy jak mimo Judeu, tak i v Jeruzalému. Židé, kteří se vrátili pod Cýrem do Jeruzaléma, nemohli být považováni za pravý Ostatek. Konec Zachariáše a prorok Malachiáš to ukazují dostatečně. Ti praví věrní se nalézali tehdy v Babyloně, ale jsou přijati a skryti v domě jiného věrného v Jeruzalémě. Tento malý obraz se mi jeví tedy být obrazem dvou částí Ostatku Judy na konci časů.³ Ti, kteří jej tvoří, vírou vidí stavěný chrám, když ještě není; ustanoveného krále, když ve skutečnosti ještě není zjeven, a přinášejí mu své dary. Prorok má poslání formovat koruny s tím stříbrem a tím zlatem: „*Ano, vezmi ty koruny a vložíš je na hlavu Jozue, syna Jozadakova, velkého kněze; a budeš k němu mluvit a řekneš: Takto praví Hospodin zástupů, řka: Hle muž, jeho jméno je Výstřelek, který bude pučet ze svého místa, a on postaví chrám Hospodinův. On, on bude stavět chrám Hospodinův a on ponese slávu a posadí se a bude pano- vat na svém trůnu a bude knězem na svém trůnu.*“ (v. 11-13) Význam slova: „koruny“ je spíše „dvojí korunu“, podobnou tiáře, kterou nosili někteří pannoníci. Zachariáš měl vzít tuto korunu a umístit ji na hlavu Jozue, nejvyššího kněze.

Abychom vysvětlili tento akt, shrňme několika slovy historii Krista v kapitolách, které předcházejí, jako jsme to už udělali vzhledem k historii Judy a Jeruzaléma.

Ve 3. kapitole se Jozue, který nejprve představoval lid, očištěný před Hospodinem, stává předobrazem Krista jako budoucího nejvyššího Kněze. Potom Bůh oznamuje, že dá přijít svému služebníku Výstřelku, Kristu, synu Davidovu jako Králi. Základ chrámu, který Jozue právě položil, je předobrazem Krista, základního úhelného kamenu, na kterém Hospodin postaví svůj budoucí chrám. Ve 4. kapitole je Zorobábel obrazem Krista, pravého Krále. Závěrečný kámen, svorník klenby celé budovy, položený před Zorobábelem, je znovu Kristus, nositel Boží přízně. V téže kapitole jsou království a kněžství, dva synové oleje, ještě oddělené, ačkoli společně přispívají k syčení světla svědectví. Konečně v naší kapitole nalézáme kněžství a království

³ Ohledně dalších podrobností viz: „Prorocká historie posledních dnů“ od H. R.

sjednocené v jedné a téže osobě. Ten, jehož jméno je Výstřelek, bude knězem na svém trůnu. Je to Král Kněz, který je korunován v osobě Jozue: „*Hospodin je Spasitel*“. Kristus, pravý Melchisedech, je vyhlášen Knězem ve stejné době jako Král spravedlnosti a Král pokoje. U Něho a jeho vlády končí všechny Boží cesty, o kterých nám je mluveno v předcházejících kapitolách, a také zvláštním způsobem, tak jako v Danielovi 2,34.35, o zničení království zmíněných na začátku naší kapitoly. Když Duch Boží byl „upokojen“ ohledně nich, Bůh na jejich místě ustaví univerzální království Syna Davidova, které nebude otřeseno.

Ve 12. verši je o Něm řečeno: „*Z místa svého pučeti se bude.*“ Jeho vlastní místo je Jeruzalém, místo jeho královského původu, neboť „*sečte Hospodin při popisu národy, a dí, že tento se tu narodil.*“ (Žalm 87,6) Ještě je řečeno: „*Ten vystaví chrám Hospodinův. Nebo ten má vystavěti chrám Hospodinův.*“ (Zach. 6,12.13)

Představme si okolnosti, za kterých je tato událost oznámena. Lid v Jeruzalémě se znovu dal do díla, ale chrám vůbec nebyl ještě dokončen, když Cheldaj a jeho druhové vystoupili do Jeruzaléma. Jozue se tam uplatňoval, Zorobábel tam spolupracoval, ale měla přijít chvíle, kdy Král, Davidův syn, jsa jedno s korunovaným Knězem, postaví Hospodinův chrám. To nemohl tedy být tehdejší chrám, ani Herodův, ani Antikristův. Je zde zmíněn jediný chrám, ten, který postaví Král Kněz. Verš 15 označuje ty, kteří na tom díle budou spolupracovat: „*Nebo dalecí přijdou, a budou stavěti chrám Hospodinův.*“ To bude přesně opak toho, co se dělo v průběhu stavby chrámu v době Ezdráše a Zachariáše. Ti, kteří byli vzdáleni, nepřátelé Judy, řekli k Zorobábelovi: „*Budeme s vámi stavěti.*“ Zorobábel a Jozue jim odpověděli: „*Ne vám, ale nám náleží stavěti dům Bohu našemu; nebo my sami stavěti budeme Hospodinu Bohu Izraelskému.*“ (Ezdráš 4,2-3) Ale ohledně budoucího chrámu, o nějž zde jde, tam budou přispívat národy, jako kdysi Chíram, král Týru, obstarával dělníky a materiály pro Šalomounův chrám.

„*A tentýž zase přinese /ponese/ slávu.*“ (v. 13) Ta sláva je nesmírná věc. Je zjevením všech božských dokonalostí: majestátu, spravedlnosti, svatosti, čistoty, moci, moudrosti, pravdy, dobroty, konečně milosti a lásky. Všechny tyto dokonalosti budou postaveny do plného světla v osobě Mesiáše, Krále Izraele. Jozue se svými špinavými šaty, Zorobábel, slabý a bez energie, byli velmi daleko od zjevování těchto charakterů. Dokonce i pod slavnou vládou Šalomouna, kde bylo možné v králi vidět nějaké odražené paprsky Boží

moudrosti, se tyto charaktery rychle ztratily, neboť Šalomoun nikdy „nenesl slávu“ celou. Jeden jediný ji bude zjevovat v jejím celku a v její plnosti, když známost Boží slávy zazáří před všemi „v tváři Ježíše Krista“. On ponese slávu; Církev, nový Jeruzalém, ji bude mít, bude ji vlastnit, neboť je o ní řečeno: „*Mající slávu Boží,*“ a: „*Sláva Boží je osvěcuje.*“ (Zj. 21,11; 23)

„*Bude sedět a vládnout na svém trůnu a bude knězem na svém trůnu.*“ Bude tam tedy trůn, na kterém jistě ani Jozue ani Zorobábel neměli žádný podíl. Na trůnu bude sedět Kněz, který už nebude stát jako Jozue, aby se přimlouval a obětoval oběti, ale skončí s tím současně se skončením vykonávání Aronova kněžství; Král tam bude sedět, pravý Melchisedech, Král spravedlnosti a Král pokoje, žehnající lidu od Boha a chválící Boha od lidu, prostředník mezi nebem a zemí. Ponese celou váhu vlády nad světem a ani na okamžik v jeho ruce neklesne žezlo spravedlnosti. Jako slunce, které vychází, bude svítit nad lidmi, přinášeje zdraví ve svých křídlech. Dvojí koruna bude zdobit jeho hlavu; pro ni byly určeny dary, přinesené do chrámu několika věrnými.

„*A rada pokoje bude mezi nimi oběma.*“ Rada, stanovená mezi Hospodinem a Mesiášem, Davidovým synem, bude tehdy pro zem zcela uskutečněna. „*Pokoj na zemi a zalíbení v lidech.*“ Tato slova se uskuteční, když Král pokoje vstoupí do Jeruzaléma, města své volby, a ohlásí svému lidu a národům pokoj.

Jakkoli nádherný je tento podíl, náš podíl, podíl křesťanů, je ještě lepší. Nemusíme očekávat budoucí slávu proto, abychom viděli radu pokoje uskutečněnou vůči nám, a můžeme už vstupovat do plného požitku tohoto pokoje, předmětu věčných rad Otce a Syna, který vlastníme vírou nyní.

„*Budou pak ty koruny Chelemovi a Tobíášovi, a Jedaiášovi, a Chenovi synu Sofoniášovu na památku v chrámě Hospodinově.*“ (v. 14) Jak utěšující je tato myšlenka v době všeobecné zkázy! Tehdejší lid, shromážděný v Jeruzalémě, neměl v Božích očích charakterové rysy pravého Ostatku. Několik mužů, kteří přišli z Babylona, bylo Bohem schváleno, stejně jako ten, který je v Jeruzalémě přijal, neboť oni poznávali Boží dům tehdy, když pro zrak lidí neexistoval. Viděli jej očima víry a přinesli mu své vzácné věci. Tyto dary měly sloužit ke korunování pravého krále a k jeho oslavení. Bůh zachová tyto koruny ve svém chrámu na památku skutku těchto věrných. Tyto koruny jim také budou patřit, když Kristus vejde do své slávy. Už nyní Hospodin uznává tyto věrné a nadto dává nová jména tomu, kdo je vede, a

tomu, kdo je přijímá. Cheldaj se nadále nazývá Chelem a Joziáš Chen. Chelem znamená „síla“ a Chen znamená „milost“. Takto a pod těmito rysy vidí Bůh ty, kteří nesli jméno Hospodina a měli na srdci čest jeho domu zde na zemi. Tito tři mužové, kteří přišli z Babylona, měli jistě malou sílu, ale nezapřeli jméno Hospodina, a proto je ustaví jako sloupy ve svém chrámu. Ve své slabosti se svěřili Hospodinu. Bůh je vidí v Kristu jako sloup Boaz v Šalomounově chrámu, který znamená: „V něm je síla.“ Joziáše, syna Sofoniášova, který je přijímá a uznává je za Hospodinovy služebníky, který si cení jejich darů a chrání je pod svou střechou jako vzácný poklad v těchto dnech zkázy, Bůh nazývá Chen a uznává v něm milost, tento další charakter Krista.

Drahý čtenáři! Nemělo by tomu být dnes stejně s námi? Spokojujeme se s tím, že patříme k vyznání, které se nedotýká srdce, jehož obraz nám Zachariáš vykreslí v následujících kapitolách a které bude předmětem Božího odsouzení u proroka Malachiáše? Anebo neseme nikoli prázdné jméno křesťanů, ale, tak jako tito muži, některý z charakterů Toho, jehož jméno je nad námi vzýváno? Uznáváme Kristovu Církev, chrám a Boží dům, tam, kde je položen jen jeho základ uprostřed všeobecné lhostejnosti a nevěrnosti? Jsou naše dary pro vzdělání Božího domu, anebo domu, který jsme si vynalezli a který nemáme smělost nazvat upřímně jeho pravým jménem? Nezapomínejme, že to, co je přineseno k Božímu domu, přispívá ke slávě Krista, přidává ozdoby k jeho koruně, že našimi oběťmi je velebení vzdávané Kristu tam, kde On dává přebývat svému jménu. Bůh si vzpomene jen na to, co bylo učiněno pro jeho Milovaného. Málo záleží na jménech, jimiž nám svět utrhá, jen když naše jméno má skryté schválení Pána. Chelem a Chen, síla a milost, jsou napsány na bílém kaménku, který dá svým věrným.

Ale ještě mnohem více: Památka toho, co pro Něho učiníme v době, kdy jen víra mohla rozeznávat jeho Církev a poznávat slávy jeho osoby, tato památka zůstane navždy v jeho chrámu. Ti, kteří nezapřeli jeho jméno, budou mít podíl na koruně, již jejich věrná srdce ozdobila hlavu Krista. Ona je pro ně, On jim ji dá, spojí je se svou slávou. A jako tu bude památná kniha pro ty, kteří se bojí Hospodina a mluvili o jeho příchodu, bude tu v jeho chrámu vzpomínka na ty, kteří v době ponížení uznávali jeho svrchovanost a klaněli se před Tím, kterého Bůh vítá jako Kněze na věky podle řádu Melchisede-chova.

4 – KNIHA VÝROKŮ: Kap. 7 až 14

„Kniha vidění“ je datována v druhém roce Daria. Ta, kterou se nyní budeme zabývat, ve čtvrtém roce téhož krále. Budeme ji nazývat „Kniha výroků“. Dělí se na tři rozlišitelné oddíly. První oddíl zahrnuje kapitoly 7 a 8, druhý kapitoly 9 až 11, třetí kapitoly 12 až 14.

4.1 – První oddíl: Kapitoly 7 a 8: SLOVO HOSPODINA ZÁSTUPŮ: Návrat k principům zákona a budoucí požehnání Jeruzaléma a Judy

Výjev, jímž začíná sedmá kapitola, nabízí ostrý protiklad k výjevu v šesté kapitole, kde tři Hospodinovi svědkové vystoupili z Babylona do Jeruzaléma. Zde dva vůdci, Sarezzer a Regem-Melech, a jejich muži jsou posláni z Bethel, *„aby uprošovali Hospodina, aby mluvili ke kněžím, kteří byli v domě Hospodinově... a k prorokům“* (v. 2-3). Podle jmen těchto vůdců se zdá, že měli funkce na dvoře krále. V každém případě jsou rozdílní od jmen Tobiaše, Jedaiáše a Joziáše. Bethel je posílá, aby se informovali, zda půst pátého měsíce má nadále být zachováván: *„Budeme-li plakati měsíce pátého, oddělujice se, jako jsme činili již po mnoho let?“* (v. 3)

Čtyři půsty byly ustanoveny lidem v důsledku neštěstí Jeruzaléma. Půst v desátém měsíci, když Nabuchodonozor přišel, aby oblehl město (Jer. 52,4-5); půst ve čtvrtém měsíci, když bylo město dobyto (Jer. 52,6); půst v pátém měsíci kdy byl vypálen chrám (2. Král. 25,8-9); a konečně půst v sedmém měsíci, kdy byl zavražděn Godoliáš a kdy v důsledku této události lid utekl do Egypta (2. Král. 25,25-26). Asi nejdůležitější z těchto půstů byl ten, který připomínal vypálení chrámu. Když viděli, že znovupostavení chrámu je blízké, mohla vyvstat otázka vhodnosti půstu, byť stále ještě pochybná, neboť čtvrtého roku krále Daria nebyl chrám ještě dokončen (Ezdráš 6,15), ani nebylo slaveno jeho zasvěcení, jakkoli už sloužil jako místo bohoslužby. Zdálo se, že tyto dny půstu musejí být Hospodinem schvalovány, neboť proč

by neměli naříkat kvůli neštěstí Jeruzaléma? Ale přicházely lepší dny. Neměli přestat s půstem? Hospodin odpovídá skrze proroka:

„I stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně řkoucí:“ Bůh zde přijímá titul „Hospodin zástupů“, neboť už nemůže být Bohem Izraele. Tento výraz se v těchto dvou kapitolách vyskytuje sedmnáctkrát. Je to, jako kdyby se Bůh utekl do nebe, aby tam zůstával Bohem myriád andělů, když jeho lid Jím opovrhl a zasluhoval jeho hněv. Bůh dříve řekl: To není můj lid; nebude mu učiněno milosrdenství. Prohlašuje se tedy za Boha nebeských zástupů. Ale může nevěrnost lidu v něčem změnit Boží charakter? Nikterak. Bůh vykoná své úmysly milosti a současně uplatní práva svého Syna, aby vlastnil zemi.

„Rci všemu lidu této země i kněžím takto: Když jste se postívali a kvílili pátého a sedmého měsíce, a to po sedmdesáte let, zdali jste se opravdu mně, mně, pravím, postili? A když jíte, aneb pijete, zdali ne pro sebe jíte a ne pro sebe pijete? Zdali tato nejsou slova, která prohlásil Hospodin skrze proroky předešlé, když ještě Jeruzalém seděl bezpečně a užíval pokoje, i města jeho vůkol něho, a lid v straně polední i na rovinách bydlil?“ (v. 4-7)

Místo aby odpovědělo na otázku lidí z Bethel, se Hospodinovo slovo obrací ke svědomí všech, lidu i kněží, když se jich ptá na věc jejich půstů a naříkání. Postili se pro Hospodina nebo pro sebe samé? Naříkali proto, že je zasáhlo neštěstí, nebo proto, že toto neštěstí bylo důsledkem zneuctění, které uvrhli na Boha? Proroci dřívější doby jim oznamovali soud v době, kdy se ještě těšili z pokoje. Postili se tehdy? Jistě, tehdy byla ta chvíle, kdy měli brát na sebe žíně a popel pro odvrácení Hospodinova hněvu. Ninive, město pohanů, jednalo v Jonášově době lépe než Izrael a Hospodin od něho odvrátil neštěstí, které mu předtím ohlásil (Jonáš 3,5.10).

Nikoli, oni se postili pro sebe samé a plakali nad svými neštěstími, místo aby činili pokání. Litovali se kvůli svému osudu, místo aby šli až k příčině svých soudů a rmoutili se před Bohem kvůli svému stavu. Rmoutit se kvůli zkáze není rmoutit se pro Boha. Půst má být pro Něho: musí vyjadřovat pokoreň se, které pociťujeme kvůli tomu, že jsme byli na začátku nevěrnými, neboť pravé pokoreň nás vždy vede k bodu, kde se naše stezka odklonila od Boží cesty.

Hospodinovo slovo se k Zachariášovi stalo podruhé (v. 8-14), aby připomnělo lidu to, co od nich žádal skrze první proroky. Byl to bezpochyby zákon, ale jak Hospodin zmírnil jeho požadavky, aby srdce lidu, kdyby mu bylo možné poslouchat, je neshledalo ani příliš vysokými ani příliš přísnými. Byl

to na ně přílišný požadavek, když od nich žádal: „*Soud pravý vynášejte, a milosrdenství a lítosti dokazujte jeden každý k bližnímu svému. A vdovy ani sirotka přichozího ani chudého neutiskejte, a zlého žádný bližnímu svému neobmýšlejte v srdci svém.*“ (v. 8 a 9)? Krátce řečeno, proroci jim kázali upřímnost a lásku k bližnímu. Bůh, který je miloval, na nich ani nežádal v těchto časech zkázy a vzpoury, aby Jej na oplátku milovali. Navrhoval jim, aby odložili své sobectví a svou vlastní vůli, aby mysleli na druhé a činili Boží vůli. V kapitole 8,17 přidává Hospodin druhý legitimní požadavek zákona, uvažovaný v jeho méně přísném pohledu: „*Přísahy falešné nemilujte.*“ To znamená nebrat Boží jméno k dotvrzení lži. V kapitole 5,3 jsme viděli, že zlořečení postihlo lid právě proto, že činili násilí těmto základním principům praktické spravedlnosti. Tak tomu je vždy, když se člověk nalézá pod požadavky, i pod těmi nejmírnějšími požadavky zákona. Zákon může vést jen ke zlořečení, ale přijde den, den nové smlouvy, kdy zákon bude vepsán do srdce lidu, protože Hospodin smaže všechny jejich nepravosti a bude jim dáno nové srdce. Tehdy budou postaveni pod „zákon svobody“, kde nový člověk nalézá své rozkoše v činění Boží vůle.

V 8. kapitole se Hospodinovo slovo obrací k prorokovi po třetí. Jestliže „*přivedli zemi žádoucí na zpuštění*“ (7,14) – neboť to byli oni, kteří způsobili tuto zkázu – rady Boží milosti se nezměnily. „*Takto praví Hospodin zástupů: Horlím pro Sion velkou horlivostí, a velkým hněvem pro něj horlím. Takto praví Hospodin: Vráťím se na Sion a budu bydlet uprostřed Jeruzaléma; a Jeruzalém bude nazván ‚město pravdy‘ a hora Hospodina zástupů ‚svatá hora‘.*“ (8,2-3) Měl přijít den, kdy Bůh vezme věc Jeruzaléma do ruky, neboť Zachariáš nám mluví o Jeruzalému a o Judovi, ne o lidu jako celku. Jejich neposlušnost v ničem nezastaví vykonání Hospodinových úmyslů milosti. Jeruzalém bude nazván městem pravdy, horou Hospodina zástupů, svatou horou. V ulicích Jeruzaléma ještě budou starci a ženy, kteří dosáhnou krajní míry věku; chlapi a děvčata naplní ta místa svými hrami. „*Bude-li to předivné*“, dodává Hospodin, „*v očích ostatku tohoto lidu v oněch dnech, bude to předivné také v mých očích?*“ (v. 6) Jen sama milost může uskutečnit tyto věci, milost spojená s mocí. A my, křesťané, jestliže jako ostatek toho lidu hledíme na zkázu, kterou jsme zavinili, zcela jako oni, řekneme také: Taková požehnání jsou nemožná. Ale jestliže hledíme k Bohu, víme, že Jemu není nic nesnadné.

Ve verších 9 až 17 se Hospodin vrací k tehdejší době, ke dni malých začátků. Ujišťuje lid ve chvíli, kdy „*založen jest dům Hospodina zástupů, že má*

chrám dostaven býti“. Opakuje jim tytéž věci, které jim doporučoval skrze první proroky, neboť jsou stále pod režimem zákona (v. 16-17; srv. s 7,9-10). Tak znovu naleznou sílu. Budou pravým ostatkem, jestliže se vrátí k některým mravním předpisům zákona. A jako byli zlořečením mezi národy, stanou se „*požehnáním*“ podle zaslíbení, učiněného kdysi Abrahamovi (v. 13; srv. s 1. M. 12,2).

Milý čtenáři, použij tato zaslíbení. Jsou tím snadnější, že nejsme jako izraelský lid postavení pod režim zákona, a v důsledku toho neschopní odpovědět na božské požadavky. Vlastníme nový život a máme Ducha Svátého, moc tohoto života. Zvláště nám může Pán říci: „*Nebojte se, posilňte se ruce vaše.*“ (v. 13) Známe lásku Toho, který za nás dal svůj život, a my máme dávat své životy za naše bratry (1. J. 3,16). To je mnohem více než neobmyslet „*bližnímu svému zlého*“ (v. 17). Žel, my jsme byli nevěrní svému poslání, zcela jako někdejší izraelský lid. Ale to, co ty ostatky z převedení nemohly udělat – neboť jako střepy ztroskotání člověka podle těla se nalézali se stejnou přirozeností před týmiž Božími požadavky – my můžeme, i kdyby nás bylo jen několik uprostřed zkázy: Chodit v novotě Ducha a líbit se Bohu svým chováním.

Je-li tomu tak, co se stane? Po čtvrté přichází k prorokovi slovo Hospodina zástupů (v. 18-23), aby to vyhlásilo. Přejde den, kdy všechny důsledky našich někdejších nevěrností budou smazány, kdy už nebudou bolesti ani zármutky, už nebudou pusty čtvrtého, pátého, sedmého ani desátého měsíce před neopravitelnými ruinami; kdy všechny tyto minulé zkušenosti už nebudou mít opodstatnění a budou změněny „*v radost a veselí i v slavnosti rozkošné*“ (v. 19). „*Nebude... ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více*“, „*a setře Bůh všelikou slzu s očí jejich.*“ (Zj. 21,4)

Prorok přidává ještě zaslíbení ohledně národů a jejich vztahů k židovskému lidu: „*Ještě budou přicházeti národové a obyvatelé měst mnohých. Přicházeti budou, pravím, obyvatelé jednoho k druhému, řkouce: Pojdme s ochotností kořiti se tváři Hospodinově, a hledati Hospodina zástupů... V těch dnech chopí se deset mužů ze všech jazyků těch národů, chopí se, pravím, podolka jednoho Žida, řkouce: Půjdeme s vámi; nebo slyšíme, že jest Bůh s vámi.*“ (v. 20-23) Národy vystoupí do Jeruzaléma, aby se klaněly, a uznají tento lid, kdysi pokořený pod Božím soudem, za lid Immanuele: „*Boha s námi.*“

My, křesťané, můžeme už nyní, jsme-li věrní ve svém svědectví, zakoušet podobné pozhledání. Když shromáždění v Korintu bylo shromážděno v moci Ducha, pak jestliže tam vešel někdo nevěřící nebo nějaký prostý člověk, byl usvědčován a souzen všemi. Tajemství jeho srdce byla učiněna zjevná, a tak padl na svou tvář, „vyznáváje, že jistě Bůh jest mezi vámi“ (1. Kor. 14,24-25).

4.2 – Druhý oddíl: Kapitoly 9 až 11: KRIS-TUS KRÁL a PASTÝŘ

4.2.1 – Kapitola 9: Konečný cíl proroctví, Král

Viděli jsme, že první část Knihy výroků (kap. 7 a 8) je charakterizována těmito slovy: „*Stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně.*“ Druhá část, s níž se nyní budeme zabývat (kap. 9-11) začíná těmito slovy: „*Výrok (břímě) slova Hospodinova.*“ (9,1) A stejně tak i třetí oddíl (12,1). Toto rozdělení, spíše vnější, bezpochyby nedosahuje hloubku předkládaných věcí, ale má svoji důležitost a je třeba si ho zapamatovat.

V této 9. kapitole nalézáme velmi pozoruhodný příklad vztahů mezi dokonaným a nedokonaným proroctvím, a považuji za důležité povědět o tomto předmětu několik slov.

Verše 1 až 8 naší kapitoly mají charakter událostí ještě budoucích, když je Zachariáš oznamoval, neboť k nim došlo 174 let po čtvrtém roce Daria (srv. s 7,1). Tyto předpovědi se doslovně uskutečnily, když třetí monarchie pod Alexandrem Velikým zničila říši Peršanů. Bitva u Issu (roku 333 př. Kr.) otevřela tomuto monarchovi zemi Chadraku⁴, pravděpodobně Sýrii.

Město Damašek se předně stalo „místem odpočinku“ Hospodinova výroku, to znamená, že slovo pronesené proti Damašku mělo své konečné naplnění. Emat a Sidon byli podmaněny. Týrus odporoval ze všech svých sil, ale nakonec byl dobyt, zničen a spálen. Alexandr potom, dříve než se zmocnil Egypta, dobyl města Filisteje jedno po druhém, zvláště Gazu, Aškalon a

⁴ To je jediný případ, kdy toto jméno je použito.

Azot. Palestina byla ušetřena, zvláště Jeruzalém⁵, proto je řečeno: „*A položím se vojensky u domu svého pro vojsko a pro ty, kteří tam i sem zase jdou.*“ (v. 8) Ale jestliže se tyto věci doslovně vyplnily tehdy, prorok připojuje jednu jedinou podrobnost, která taková žádným způsobem nebyla: „*Aniž půjde skrze ně násilník*“⁶. Po Alexandrovi násilník nepřestal chodit na Jeruzalém, a to od římské říše až po dnešní pány⁷. Toto město je stále pošlapáváno nohama národů a je třeba ještě čekat na budoucí den, aby bylo osvobozeno od jha utlačovatele. „*Proto že se tak nyní vidí očím mým*“ (v. 8), říká Hospodin. Toto slovo je podepřeno 18. kapitolou Izaiáše, kde nevěřící národ je přiveden zpět do své země, aby upadl pod jho Antikrista. Během této doby Hospodin „se spokojí (zůstane klidným)“ a bude hledět kupředu k budoucí době žně. V onu chvíli „uvidí očima svýma“ a vysvobodí Jeruzalém. Tato chvíle konečného vysvobození je popsána na konci našeho proroka a v mnoha jiných oddílech.

Verše 1 až 8 jsou bezprostředně následovány jiným, ještě pozoruhodnějším slovem z hlediska vztahů mezi naplněným a nenaplněným proroctvím: „*Plesej velice, dcerko Sionská, prokřikuj, dcerko Jeruzalémská. Aj, král tvůj přijde k tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.*“ (v. 9) Vysvobození, o kterém nám mluví 8. verš, nastane při příchodu Mesiáše. Ale tato skutečnost se už naplnila. Král vešel do Jeruzaléma, pokorný a jedoucí na oslu, na hříběti oslice. Tento Ježíšův vjezd do Jeruzaléma nám je vyprávěn ve všech čtyřech Evangeliích. Dvě z nich citují tento oddíl ze Zachariáše jako naplněný tím, co se tehdy dělo. V Matoušovi 21,4-5 nalézáme: „*Toto se pak všechno stalo, aby se naplnilo povědění skrze proroka, řkoucího: „Povězte dceři Sionské: Aj, král tvůj běže se tobě tichý, a sedě na oslici, a na oslátku té jhu podrobené.”*“ V tomto oddílu je vynecháno plesání Jeruzaléma a je nahrazeno prostými slovy: „*Povězte dceři Sionské.*“ Také zde nenalézáme slova: „*spravedlivý a spasení /vysvobození/ plný*“. Je zdůrazněn jen jeho charakter pokory či tichosti; neboť v tu chvíli, zavržen od Židů, se neukazoval ani jako král spravedlnosti, což by byla jejich zkáza, ani jako mající spasení, neboť k vysvobození mohlo dojít jen v moci

⁵ Zpráva, která říká, že Alexandr vystoupil do Jeruzaléma, aby tam obětoval oběti v chrámu, je přinejmenším pochybná.

⁶ V jiných překladech a místech jako „*vysávající, sužovatel*“.

⁷ H. Rossier žil v letech 1852-1942. (p. p.)

jeho díla, vykonaného na kříži. Jeho vjezd do Jeruzaléma v Evangeliích byl jen posledním představením Mesiáše národu, aby ten přijal Toho, o němž mluvili všichni proroci, a národ Ho nechtěl. V Evangelii Jana (12,15) je oddíl ze Zachariáše citován ještě kratším způsobem: *„Neboj se, dcero Sionská, aj, král tvůj běře se, na oslátku sedě.“* Je vynechána radost Jeruzaléma, stejně jako charakter Krista jako osvoboditele, a dokonce i jeho pokora; neboť v tomto Evangelii je On Boží Syn, o jehož království vydá jeho Otec svědectví ve chvíli, kdy On sám od sebe dá svůj život. Proroctví o vstupu Krista do Jeruzaléma se tedy v minulosti naplnilo částečně, ale ve svém pravém charakteru a svém úplném dosahu bude naplněno teprve v budoucím dnu. Teprve tehdy se Jeruzalém, osvobozený od jha utlačovatele, bude moci radovat s plesáním, když jeho Král, Král spravedlnosti a Král pokoje, tam skuteční triumfální vstup. Jeho dva charaktery budou skutečně spravedlnost a pokoj, neboť odstraní válku z Efraima a z Jeruzaléma (Micheáš 5,10-11) a *„rozhlásí pokoj národům“* (v. 10). Bude pravým Melchisedechem. A mnohem více: *„A panování jeho od moře až k moři, a od řeky až do končin země.“* (v. 10) K tomu pod slavnou vládou Šalomouna nikdy nedošlo (1. Král. 4,21-24). Takto je naplněné proroctví jen ukazatelem cesty budoucích sláv Krista.

Prorok dodává, mluvě o Jeruzalému: *„A ty – pro krev tvé smlouvy propustím také tvé zajaté z jámy, v níž není voda. Navraťte se k pevnosti, vy vězňové naděje!“* (Zach. 9,11.12) Zde ještě jednou nalézáme velmi důvěrné podrobnosti o tom, co se stane Ostatku ve chvíli, kdy Král slávy přijde, aby vládl. Prorok se zmiňuje o tom, co se stalo Jeremiášovi, když zavazoval lid, aby se vzdali Kaldejským: Byl uvržen do jámy, *„která byla na nádvoří stráží... V cisterně nebyla voda“* (Jer. 38,6 - ČSP). Když se Kristus zjeví, vysvobodí tyto vězně, slabý Ostatek, zůstávající v Jeruzalémě, jehož část vytrpí mučednickou smrt. Věrní z Ostatku Judy, kteří utekli, když byla v Božím chrámu postavena modla, budou v tu chvíli vyzváni, aby *„se navrátili k pevnosti“*, to jest do Jeruzaléma. Všechno to je tedy ještě budoucí.

Ve verších 13 až 17 se znovu setkáváme s principy, oznámenými výše: *„Neboť jsem si napjal Judu, naplnil luk Efraimem; a vzbudím tvé syny, Sione, proti tvým synům, Javane /Řecko/, a učiním tě jako meč hrdiny. A Hospodin se proti nim zjeví a jeho šíp vyletí jako blesk; a Pán, Hospodin, bude troubit v troubu a přitáhne v bouřích jihu. Hospodin zástupů je zastíní; a stráví kameny praku a pošlapou; a budou pít, prokřikovat jako od vína a budou plni jako obětní misky, jako rohy oltáře.“* (Zach. 9,13-15) V tomto oddílu poznáváme historii Makabejců v boji s Javanem či následovníky Alexandra. Vidíme

zde jejich boje, jejich vítězství, jejich odpor v Jeruzalémě, jejich věrnost, ale-
spoň věrnost prvních z nich; význačnou pomoc a ochranu, kterými je Bůh
obdaří. Na druhé straně nalézáme v Danielovi 11,29-35 jejich utrpení pro
svědectví a způsob, jímž byli očistěni zkouškou. Máme tedy před očima pro-
roctví, které se naplnilo asi tři a půl století poté, co bylo proneseno. Ale je
to jen předchůdce toho, co najdeme v kap. 10 o době konce a o bojích knížat
Judy proti Asyrskému z proroctví. Už konec naší kapitoly (v. 16-17), poté co
byla zmínka o Makabejcích, nás přenáší do doby, kdy „Král ze Siona, mající
spasení“ se zjeví svému lidu a nadále ho uzná za své stádo. „*A Hospodin,
jejich Bůh, je v onen den zachrání, zachrání svůj lid jako stádo; neboť oni jsou
korunní kameny, zářící na jeho zemi.*“ (v. 16) Tato sláva Izraele, tvořící ko-
runu Mesiáše, je chována pro budoucnost, neboť v celém období, obsaže-
ném mezi babylonským zjetím a budoucím slavným příchodem Krista, je
nad Izraelem vysloveno Lo-Ammi („ne můj lid“).

Tři velké události této kapitoly: Alexandrový dobyvačný války, vstup
Pána do Jeruzaléma a vítězství Makabejců tedy význačným způsobem po-
tvrzují to, co nám je řečeno ve Druhé epištole Petra: „*Toto především vězte,
že žádné proroctví Písma není záležitostí vlastního výkladu.*“ (1,20 - ČSP)

4.2.2 – Kapitoly 10 a 11: Pastýři a stáda

Ve chvíli, kdy přistupujeme k těmto kapitolám, si přejeme zdůraznit jeden
charakter Zachariášových proroctví, který, je-li mu dobře rozuměno, roz-
ptýlí více než jednu nejasnost ve studiu tohoto proroka. Je skutečností, že
v této části Písma je mnoho věcí „*nesnadných k vyrozumění*“ (2. Petra 3,16).
Ale stanou se většinou jasnými, jestliže si vzpomeneme, že Zachariáš ob-
vykle ve svém proroctví spojuje bez jakéhokoli přechodu první příchod
Krista na zem s jeho budoucím zjevením pro Izrael. Celá vsuvka Církve, která
ostatně nikdy nevstupuje do rámce proroků Starého zákona, je absolutně
pominuta mlčením. Nesetkáváme se s žádnou známkou, která by nás upo-
zorňovala na nějaké přerušení mezi prvním a druhým zjevením Mesiáše. Ka-
pitola 9, o níž jsme už mluvili, je v tomto směru pozoruhodná. Mluví o Králi,
který se zjeví na Sionu, jak se to stalo podle vyprávění Evangelii; ale Pán byl
bezprostředně potom zavržen a prorok neukazuje ani stopu tohoto zavr-
žení. Když to čteme, je nemožné rozeznat, že tento oddíl mluví o dvou udá-
lostech, oddělených od sebe staletími. Bezprostředně po této skutečnosti

nalézáme požehnání, které z toho vyplývá pro Izrael, neboť zjevení Krista jako Krále na Sionu je znamením jeho vlády.

V kapitolách 10 a 11 jsou minulé služba Pána a jeho budoucí přítomnost uprostřed Izraele znovu jako spojené jedna s druhou. Na začátku 10. kapitoly je požehnání v dosahu: *„Žádejte od Hospodina deště v čas příhodný /deště posledního času/, i způsobí Hospodin pršku, a dá vám déšť hojný a každému bylinu na poli.“* (v. 1) Déšť prvního času, během vylití Ducha Svatého o Letnicích, je zcela pominut mlčením. Ale než dojde ke druhému dešti, oznámenému Joelem (2,23-30), je nám popsán stav Judy: *„Nebo obrazové mluví marnost, a věštcí prorokují faleš, a sny marné mluví, marností potěšují. Protože šli jako stádo, ztrestáni jsou, protože žádného nebylo pastýře. Proti pastýřům takovým zažžen jest hněv můj, a kozly ty trestati budu, ale stádo své, dům Judský, navštíví Hospodin zástupů.“* (Zach. 10,2.3) Tyto verše jsou význačným důkazem toho, co jsme předtím řekli. Prorok se vrátil zpět k modlářství Izraele a předkládá nám důsledek. Odešli jako drobný dobytek, národy je utiskaly a nemají pastýře, aby je vedl. To byl přesně stav lidu při prvním příchodu Pána, který se přišel představit jako Pastýř Izraele: Když viděl zástupy, byl k nim jat soucitem, neboť lidé byli unavení a rozptýlení jako ovce, nemající pastýře (Marek 6,34). Potom prorok řekl: *„Proti pastýřům takovým zažžen jest hněv můj, a kozly ty trestati budu.“* Když Pán Ježíš navštívil své stádo, dům Judský, řekl: *„Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci!“* a pohlédl kolem s hněvem. Ale jak to uvidíme v 11. kapitole, tytéž okolnosti se budou opakovat na konci časů, takže tento oddíl, který naráží na první příchod Krista, bez jakéhokoliv přechodu navazuje na budoucí výjev, kdy se jeho hněv zapálí proti pastýřům.

Teprve tehdy dům Judy *„učiní jako koně ozdobného k boji“* (v. 3).

Z toho je třeba soudit, že první vztahy Krista k jeho stádu budou na konci časů následovány opakováním týchž vztahů k Judovi, které byly náhle přerušeny zavržením a ukřižováním Mesiáše. Teprve tehdy dojde k událostem, o nichž nám mluví konec této kapitoly. Tento oddíl je tedy příkladem neshody, o níž jsme mluvili výše. Toto je velmi poučné, protože nám to ukazuje, že nic nemůže přerušit naplnění Božích rad. Cesty, které je naplní, jdou svým nezměnitelným během. S těmito cestami to je jako se sluncem, které nějaký mrak zakryl našim očím, ale o několik hodin později je vidíme objevit se znovu, když jeho běh bez přerušení pokračoval. Je totéž jako předtím, i když

zaujímá jinou část nebe. V jeho běhu není zastavení, zůstalo stejným, nezměnilo směr. Mezera existuje jen pro oči lidí, které vidí mrak, zatím co je slunce skryté.

„Od něho je úhelný kámen, od něho kolík, od něho válečný luk, od něho vyjdou společně všichni ovládající. A budou v boji jako silní muži, kteří rozšlapávají bláto ulic; a budou bojovat, neboť Hospodin je s nimi; a jezdci na koních budou pokryti hanbou.“ (v. 4 a 5) Ostatek z Judy, který, jak jsme to viděli v předcházející kapitole, během velkého soužení uteče, se vrátí do své země a Pán ho uzná jako stádo, jehož bude Pastýřem. Juda nadále bude mít prvotnost v království. Z něho vyšel Kristus, úhelný kámen, Kristus, kolík upevněný na bezpečném místě, na kterém bude zavěšena celá sláva Davida domu (v. 4; Iz. 22,23-24). „Válečný luk a všichni ti, kdo vládnu v Izraeli,“ vyjdou z Judy podle Jákobova proroctví: *„Nebude odjata berla /žezlo/ od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokud nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.“* (1. M. 49,10) V té době bude Juda Pánem povolán, aby čelil Asyrskému, který poté, co zaplavil Palestinu a potom dobyl Egypt, bude držen v šachu Ostatkem, který pod knížaty z Judy bez zjevné síly půjde od vítězství k vítězství (Micheáš 5,5-6).

V poslední části této kapitoly (v. 7-12) už nenalézáme Judu, ale Efraima, „dům Josefův“, shromážděný z národů (zvláště z Asýrie a Egypta), aby byl přiveden zpět do izraelské země a už nadále vytvářel jen jeden lid, lid Hospodinův (srv. s Iz. 11,12-16; 27,12-13).

Kapitola 11,1-3 nám předkládá soud Izraele, zpustošení ohněm všech těch, kteří panují nad lidem, vznešených a mocných. Tento soud zasáhne zvláště pastýře, vůdce lidu, na nichž se vykoná hněv Krista (kap. 10,3). Tito vůdcové už byli v osobě králů potlačeni, protože místo aby pásli stádo, pásli sami sebe (Ez. 34,1-10). Ve dnech Pána všichni vůdcové lidu ukazovali tentýž charakter. Konečně v posledních dnech, v průběhu invaze národů proti Judovi, podstoupí pastýři lidu pod Antikristem tentýž úděl.

Ve verších 4-6 vidíme zjevení se nového pastýře, představovaného osobně prorokem Zachariášem. Tento oddíl je novou ilustrací skutečnosti, že Zachariášovo proroctví spojuje bez jakéhokoli přechodu první příchod Krista s jeho příchodem k vysvobození Judy a k soudu nad jeho protivníky. Tato skutečnost je tím překvapivější, jestliže postavíme náš oddíl proti 34. kapitole Ezechiele, která pojednává o zničení zlých pastýřů a o zjevení Pána, Hospodina, Syna Davidova, jako Pastýře ovcí. V Ezechieli se toto zjevení

týká jen budoucí doby, kdy Pán bude uznán za Vůdce svého lidu; zde nalézáme zcela jinou věc:

„Takto pravil Hospodin, můj Bůh: Pas stádo na zabití, které jeho vlastníci zabíjejí, aniž by byli považováni za provinilé, a o němž kupci říkají: Bud' požehnán Hospodin, obohatil jsem se! A jejich pastýři je nešetří. Neboť už nebudu šetřit obyvatele země, praví Hospodin. A hle, nechám padnout ty lidi do rukou jednoho druhému a do ruky jeho krále; a rozbijí zemi, a nevysvobodím z jejich ruky.“ (Zach. 11,4-6) Prorok je zde předobraz Krista, Pastýře, jako předtím byli Jozue a Zorobábel jeho představiteli co Kněze a Krále. Tento Pastýř, který se tak náhle objevuje, když definitivní osud všech pastýřů Izraele je stanoven, tento Pastýř, pravím, má zvláštní poslání. Má pásť stádo na zabití. Toto stádo má trojí charakter: Jeho vlastníci, národy, které je utlačují, je zabíjejí, aby měli užitek z jeho masa, a nejsou považováni za provinilé; jeho prodavači, knížata lidu, přijali jeho národů ve svém vlastním zájmu; konečně jeho pastýři, jeho vůdcové političtí nebo náboženští, je nešetří. Všechny tyto tři rysy charakterizovaly lid, jak ho Kristus našel při svém prvním příchodu.

Pokud mne se týká, nikterak nevěřím, že stádo na zabití je, jak se to předpokládalo, Ostatek Judy; já v něm vidím židovský národ takový, jaký byl v době Pána. Ježíš byl poslán k Izraeli jako jeho Pastýř, když Izrael byl pod trojím jhem: Římanů, Heroda a svých vlastních vůdců. Kristus vešel dveřmi do ovčince, když odpovídal všem vlastnostem, které se vyžadují od dobrého pastýře. Přišel v milosti doprostřed tohoto lidu, pro který jeho nitro bylo hnuto soucitem. To, s čím se tam setkal – s lhostejností, potom s nepřátelstvím a opovržením, potom s otevřenou vzpourou, která Jej vydala na smrt – přivede na lid konečný soud: *„Už nebudu šetřit obyvatele země.“* Budou se požírat navzájem, nakonec upadnou do ruky svého krále, Antikrista, často v prorocích nazývaného „král“, a Pastýř, kterého zavrhl, už k nim neobráť svou tvář.

„A začal jsem pásť to stádo... totiž chudé stáda.“ (v. 7) Uprostřed tohoto stáda na zabití, které právě nadarmo pásť, se někteří, chudí stáda, seskupili okolo Něho a slyšeli hlas dobrého Pastýře. Ty On prohlašuje za blahoslavené: *„Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské... Blahoslavení tiší, neboť oni dědictví obdrží na zemi.“* (Mat. 5,3-5) Takoví byli učedníci, kteří obklopovali Pána během jeho života zde na zemi.

„A vzal jsem dvě hole: Jednu jsem nazval Krása, a druhou jsem nazval Pouta, a začal jsem pást stádo.“ (v. 7) Tyto dvě hole, přívlastky autority, ale také nástroje Pastýře, mají význam, jak to vidíme v následujících verších. Kdyby lid tehdy přijal svého Mesiáše, bylo by ustaveno království. Národy by se shromáždily kolem Krále a Juda a Izrael, spojení, by znovu našli bývalou jednotu lidu pod jeho žezlem. S tímto charakterem Pán začal pást stádo. Ale nepřátelství jeho vůdců, těch, kteří si nárokovali být pastýři lidu a byli ve skutečnosti jen „zloději a lotři“, nepřestalo Pána pronásledovat. Proto je řečeno: *„A zničil jsem tři z pastýřů v jednom měsíci, a moje duše byla jimi omrzena, a jejich duše si mne také ošklivila.“* (v. 8) O čem se toto zničení tří pastýřů zmiňuje? Bylo srovnáváno s porážkou farizeů, saduceů a herodiánů v měsíci života Spasitele, který předcházal kříži (Mat. 22,15-16). Ať tomu je jakkoli, máme přijmout tuto skutečnost ve víře v Boží slovo, i když ji nevysvětlíme.

„A řekl jsem: Nebudu vás pást: ať to, co umírá, umře; a to, co hyne, ať zahyne; a pokud jde o to, co zbude, ať požerou jeden druhého.“ (v. 9) Před nepřátelstvím lidu Pán opouští svůj charakter pastýře a opouští je ke zkáze a ke zničení. Pro tu chvíli se zřiká své výsady: *„Jemu bude poslušnost (nebo shromáždění) národů.“* (1. M. 49,10 – přel.) Láme svou hůl Krása, spojení se všemi národy, láme svou hůl Pouta, bratrství mezi Judou a Izraelem (v. 10 a 14). Všeobecné shromáždění je posunuto do budoucí doby, jak to vidíme v Ezechieli 37,15-28, ale *„chudí stáda, kteří na mne pozor měli, poznali, že to byla řeč Hospodinova“* (v. 11). Uprostřed tohoto stavu věcí byli chudí stáda rozumějící, protože pro ně osoba Pána měla cenu. Porozuměli, že jejich židovské naděje se nemohou uskutečnit, když Král byl zavržen. Obdrželi naučení od Toho, ke kterému obrátili svou důvěru, když odpověděl na jejich otázku: *„V tomto-li času napraviš království Izraelské?“* (Skutky 1,6) Jejich Mistr byl zavržen, měl být uveden nový pořádek věcí, tisíckrát vyšší než všechno to, v co se ubozí učedníci odvážili doufat, když jejich Mistr byl s nimi. Až do té doby doufali, *„že by on měl vykoupiti /vysvobodit/ Izrael“* (Luk. 24,21). Nyní byli skrze smrt a vzkříšení Spasitele uvedeni do nebeské části království a vědí *„že to bylo slovo Hospodinovo“*.

„A řekl jsem jim: Je-li to dobré ve vašich očích, dejte mi mou mzdu, jestliže ale ne, tak to nechte; a oni odvážili mou mzdu: třicet stříbrných. A Hospodin mi řekl: Uvrhni ji hrnčířovi, tu slavnou cenu, jíž jsem od nich oceněn! A vzal jsem těch třicet stříbrných a hodil jsem je hrnčíři do domu Hospodinova.“ (v. 12-13) Takto si cenili Pastýře Izraele! Třicet stříbrných byla cena otroka (2.

M. 21,32). Kněží, kteří tak dobře znali zákon a proroky, vykonali, co o nich říkala Písma. Jidáš to vykonal také (Mat. 26,15-16). Boží slovo je odsoudí v posledním dni.

Nyní je Zachariáš povolán, aby představil jiného pastýře: „*A Hospodin mi řekl: Vezmi si ještě nástroje pošetilého pastýře. Neboť hle, já vzbudím v zemi pastýře, který nebude navštěvovat, co hyne, nebude hledat, co je rozptýlené, a co je zraněné, nebude ovazovat, nebude sytit, co je v dobrém stavu; ale bude jíst maso toho, co je tučné, a zláme jejich paznehty. Běda ničemnému pastýři, který opouští stádo! Meč padne na jeho rameno a na jeho pravé oko! Jeho rameno zcela uschne a jeho pravé oko se zcela zatmí.*“ (Zach. 11,15-17)

Takový bude následek zavržení dobrého Pastýře. Lid bude vydán do rukou pošetilého pastýře, ničemného pastýře. Všechno milosrdenství Pána vůči těm, kteří hynou, kteří jsou rozptýleni nebo jsou zraněni, tu bude mít protipól v hrozném útlaku, který bude Antikrist vyvíjet na stádo na zabití, na lid, který zvolí tohoto satanského člověka za svého krále. Ale on sám, ten ničemný pastýř, upadne pod Boží soud. Jeho moc bude zkažena v téže době, kdy bude zcela oslepen, aby neviděl osud, který jej náhle stihne.

Když končíme tuto kapitolu, zdůrazněme znovu skutečnost, že Pán je zde představen jako Pastýř v Judovi. Tam najde jen ubohé stáda, kteří na Něho dbají. Je vydán za třicet stříbrných, a v důsledku tohoto zavržení se náhle na scéně objeví pošetilý pastýř, aniž by bylo byt jen zmíněno období, které tyto dvě události odděluje.

4.3 – Třetí oddíl: Kapitoly 12 až 14

4.3.1 – Poslední den: Kapitoly 12 a 13

Kapitolou 12 přicházíme ke třetímu oddílu druhé Zachariášovy knihy. Předcházející (kap. 9-11) začínal slovy: „*Výrok (břímě) slova Hospodinova v zemi Chadraku.*“ A tento výrok ohlašoval soud národů, které obklopovaly Izrael. Oddíl, jímž se nyní chceme zabývat, začíná týmiž slovy: „*Výrok slova Hospodinova*“, ale tento výrok je „*o Izraeli*“, není v soudu, ale ve vysvobození.

Skutečně, kapitoly 12 až 14 jsou naplněny budoucími událostmi, které se stanou v Jeruzalémě a v Judovi. Jak jsme často poznamenali, Jeruzalém a

Juda zaměstnávají proroka Zachariáše téměř výlučně a osud deseti pokolení je dotčen jen příležitostně, když se jedná o obnovení jednoty Izraele pro slávu Kristova království. (Viz kap. 10 a 11.)

Věci, které nám mají být nyní zjeveny, se vztahují zcela k utrpením Krista a k jeho zjevení ve slávě pro jeho lid. Předcházející kapitoly popisovaly pastýře Judy; kapitola, kterou začínáme, nám předkládá nový předmět. Je charakterizován těmito slovy: „*V ten den*“, opakovanými patnáctkrát v těch třech posledních kapitolách, a pokaždé s novými podrobnostmi. Vskutku, tyto kapitoly nám nemluví o posledních dnech, ale o posledním dnu a o událostech, které jej charakterizují. Nepředstavují nám ani římskou Šelmu (kromě v kap. 12,3 zcela všeobecným způsobem), ani falešného proroka, to jest Antikrista. Když začíná kapitola 12, je jejich úděl už stanoven a jejich historie ukončena: meč spadl na rameno a na pravé oko „*ničemného pastýře*“; jeho historie je uzavřena (kap. 11), a po ní začíná poslední den.

Dříve než se začneme zabývat podrobnostmi těchto kapitol, nemůžeme dostatečně opakovat, že Zachariáš uvádí osobu Krista velmi neočekávaným způsobem. Od jedné kapitoly k druhé Pán náhle přichází, aby zaujal místo jiných osobností, které, jsouce jen jeho slabými představiteli, před Ním mizí a blednou. Takovým byl Jozue v kapitolách 3 a 6, Zorobábel v kapitole 4. Jindy se zjevuje bez jakékoli přípravy jako Král na Sionu (kap. 9), jako Pastýř, představovaný Zachariášem (kap. 11), nebo jako Ten, jenž „není prorok“ v kapitole 13. Jeho osoba zaujímá ústřední místo uprostřed událostí a je jejich výchozím bodem. Kdyby tomu tak nebylo, proroctví by ztratilo úplně svoji hodnotu. Hledejme v něm tedy osobu Krista, dejme Mu místo, které Mu náleží, a celé pole proroctví tím bude osvětleno. Kvůli tomu, že zanedbávají tento princip, nacházejí tak mnozí křesťané v proročích jen nesrozumitelná slova a zavřenou knihu.

Obraťme se nyní k událostem, které charakterizují poslední den, a začneme je představovat všeobecným způsobem.

Během ještě budoucího návratu židovského lidu do Palestiny se Jeruzalém stane městem Antikrista. Nalézá se v něm ještě malá část věrného Ostatku Judy, jehož vůdcové jsou oddáni mučednictví, zatím co největší část téhož Ostatku utekla a našla útočiště mezi okolními národy. Jeruzalém se potom stane středem všech Božích konečných cest a všech soudů. Je ohrožován Asyrským doby konce, který by se chtěl zmocnit Judeje a podaří se

mu získat spolupracovníky v Palestině. Antikrist, dočasný politický a duchovní vůdce odpadlého lidu, a Jeruzalém, pevnost jeho moci, se v odporu nepříteli opírají o Šelmu, či římského vladaře, vůdce konfederace deseti králů, jejímž hlavním městem je Řím. Tato aliance má za zjevný cíl odporovat králi Severu, vůdci asyrské armády, ale její skrytý cíl je svést boj s Kristem a bude se protivit ustavení jeho království. Pán, který vyjde z nebe se svými armádami, zničí tyto dva odpadlé vůdce a zaživa je „*uvrhne do jezera ohnivého, hořícího sirou*“ (Zj. 19,20). A vlastně od tohoto okamžiku začínají události tří posledních kapitol Zachariáše, neboť vše není skončeno zničením falešného proroka a římské Šelmy. Jeruzalém zůstává ještě v rukou správců, ustanovených Antikristem, kteří utiskují ubohý zbytek, trpící v tomto městě. Po zmizení západní moci spojené s Antikristem, „král Severu“ zaplaví Izraelskou zemi jako příval, a pod jeho vedením okolní národy oblehnou Jeruzalém. Město je dobyt, část obyvatelstva odvedena do zajetí, chudí stáda tam zůstanou. Král Severu se se všemi svými silami vrhne na Egypt. Během té doby se Zbytek Judy, který utekl mezi národy, vrátí do své země a v síle, kterou mu dá Bůh, bude držet v šachu moc Asýrie a přenesení válku dokonce až na její území. Když se to doslechne král Severu, vrátí se z Egypta a oblehne svými armádami Jeruzalém. A tehdy Pán vysvobodí svůj lid a to milované město, aby konečně zřídil svou vládu nad Izraelem a nad národy.

Tento krátký výklad byl nutný k ukázání, v jakém omezeném okruhu probíhají děje posledních kapitol Zachariáše.⁸

* * *

4.3.1.1 – Kapitola 12

Zkoumejme nyní krátce obsah 12. kapitoly.

Ve verších 1 až 5 bude Jeruzalém „*opojnou číší pro všechny národy*“. Tento oddíl obsahuje jedinou všeobecnou zmínku těchto kapitol o tom, co se stane před zničením Antikrista. Všechny národy, nejen Asýrie a národy obklopující Palestinu, ale i mocné armády z Východu, naleznou v Jeruzalému číši, která způsobí, že ztratí smysly. „*Všichni, kdo jej budou zvedat, se*

⁸ Pokud jde o plnější popis podrobností, které vybočovaly z našeho rámce, viz: «L’histoire prophétique des derniers jours et les Cantiques des Degrés par H. R.» („Prorocké dějiny posledních dnů a Písně stupňů od H. R.“).

velmi zraní“. Římská říše stejně jako druhé národy. Šelma a falešný prorok věřili, že ve vlastnění Jeruzaléma najdou prostředek, jak zabránit pravému Králi ustavit střed své vlády. Ale v onen den raní Hospodin hrůzou koně a jezdce a „na dům Judský otevře své oči“.

Během návratu nevěřícího lidu do Palestiny je nám v Izaiášovi 18 řečeno, že Hospodin „zůstane klidný“, a že před žní na tomto lidu vykoná soud. Ale zde Jej vidíme, jak otvírá své oči na dům Judy. Jaká milost je jeho milost! Právě dům Juda Jej zavrhl; a na něj patří nejprve! Potom začíná jednat skrze vůdce Judy: „*Judští vůdcové si ve svém srdci řeknou: Obyvatelé Jeruzaléma budou mojí silou skrze Hospodina zástupů, svého Boha.*“ (v. 5) Jejich mravní podporou bude Ostatek v Jeruzalémě, který zůstal věrný svému Bohu.

„*V ten den učiním vůdce Judské podobné ohni zanícenému mezi dřívím, a pochodni hořící ve snopu, a sežerou napravo i nalevo všechny okolní národy a Jeruzalém zůstane ještě na svém místě v Jeruzalémě.*“ (v. 6) Tento boj vůdců Judy bude podle Micheáše 5,4 proti Asýrii; zde ve prospěch Jeruzaléma, neboť Jeruzalém je, jak jsme to často řekli, hlavním tématem proroka Zachariáše. Ale Jeruzalém nebude mít první slovo v osvobození, aby se nepozdvihoval proti Judovi a aby tu nemohla být mezi nimi rivalita (v. 7). „*Jeruzalém zůstane ještě na svém místě,*“ protože Hospodin chrání jeho obyvatele (v. 8). Tehdy dokonce ti mezi nimi, kteří klopýtají, budou ozdobeni královskou důstojností, a „*dům Davidův bude jako Bůh, jako Anděl Hospodinův před nimi*“, to znamená, že království samo bude oděno božským charakterem, narážka, o tom nepochybuji, na toho, jenž je v Ezechieli nazván „Kníže“ a který bude na zemi představitelem Krále slávy (Ez. 45,7-8,22-24).

Ale k obnovení Jeruzaléma bude moci dojít jen skrze pokání (v. 10-14), které bude vyvoláno přítomností všech národů proti Jeruzalému (v. 9).

Nalézáme zde nejen obrázek toho, co se bude dít v Jeruzalémě, ale také mravní historii každého z nás. Boha, od něhož jsme se hříchem vzdálili, můžeme znovu nalézt jen skrze pokání. Tímto pokáním pro obyvatele Jeruzaléma nebude beznaděj; nemůže jí být ani pro věřícího. Zarmoucení těch, kteří najdou Zachránce „*v Tom, kterého probodli*“, není beznaděj. Podobá se citu Josefových bratrů, kteří ve svém osvoboditeli poznali bratra, kterého předtím prodali národům. Všichni nařikají, všichni pláčí. Každý má co činit s Bohem sám za sebe kvůli svému hříchu, jímž je zavržení Spasitele. Rodiny se před Bohem nepředstavují ve svém celku, ale muži zvlášť, ženy zvlášť. „*Kvílení budou nad ním jako kvílením nad jediným synem.*“ Tato slova nám

dávají porozumět charakteru jejich hořkosti: Předmět, který zavrhl, Ten, jehož smrt kdysi způsobili, byl hoden vší lásky lidu. Jejich bolest a jejich láska se obrátí ve všeobecné koření. V Jeruzalémě bude nářek, jaký byl v Izraeli jen jednou (v. 11). Král Joziáš byl nástrojem nejneobyčejnějšího probuzení v posledních časech Judského království. Tentýž Joziáš byl v boji s králem Egypta vzat v rozkvětu svých dnů a „Pláč Jeremiášův“ svědčí o zármutku, jímž tato událost naplnila srdce lidu a srdce prorokovo. Ale oč větší to bude zármutek, když věřící v Jeruzalémě budou hledět k Tomu, kterého probodli, a každý z nich si bude muset říci: To já jsem byl příčinou smrti Mesiáše!

Davidův dům, královská rodina; Nátanova rodina, prorocká rodina; rodina Lévi⁹, kněžská rodina; konečně rodina Semei, část domu Gerson (4. M. 3,21), která spolu s Kahat a Merari tvoří vlastní rodinu Levitů: „*Všechny rodiny /čeledi/*“, říká prorok, „*které zbývají /jiné/*“ budou naříkat. Představují ty, kteří mají nejblíže vztahy ke Kristu v jeho království.

Celý tento výjev bude konečným uskutečněním velkého dne smíření. Teprve tehdy Boží lid porozumí celému dosahu tohoto předobrazu. V ten den „*ponižovati /zarmucovat/ budete duše své*“, bylo řečeno (3. M. 16,29). Ale toho dne Izrael věděl, že pro jeden rok bylo učiněno smíření! Pro Ostatek k tomuto pokoření dojde jednou provždy, když pozná to pravé smíření. V této tisícileté vládě Krista už nebude místo pro den smíření, ale pouze pro Fáze, památku oběti Beránka, a pro svátek stánků, o němž nám bude mluvit konec našeho proroka (kap. 14, srv. s Ez. 45,21-25).

* * *

4.3.1.2 – Kapitola 13

Začátek 13. kapitoly se zmiňuje o jiném požehnání: „*V onen den bude otevřen zdroj pro dům Davidův a pro obyvatele Jeruzaléma pro hřích a pro nečistotu.*“ (v. 1) V tomto oddílu nejde o očistění skrze krev, neboť jsme v předcházející kapitole viděli výjev, který odpovídá velkému dni smíření. Ti, o něž jde, už zarmucovali své duše a našli smíření skrze krev Beránka a, což je od toho neoddělitelné, byli očistěni umytím nového narození, když hleděli k Tomu, kterého probodli, ke Kristu, který zemřel na kříži, z jehož boku tekla

⁹ Tento výraz „dům Lévi“ se nalézá ve více oddílech, zvláště v Malachiášovi, k označení kněžstva.

voda očištění s krví smíření. Ale bude tu pro ně zdroj, vždy otevřený pro hřích a pro nepravost, praktické očišťování pokračuje v průběhu tisícileté vlády Krista. Potom, stejně jako dnes, Slovo bude prostředkem, užitým za tímto účelem. Během vlády Krista nebude moci trvat nic, co by nebylo v souladu s tímto očištěním. „*V onen den, praví Hospodin zástupů, vytnu ze země jména model a už si na ně nevzpomenou; a odstraním také ze země proroky a nečistého ducha.*“ (v. 2) Očištění se rozšíří na celou zemi Izraele a nebude omezeno na Jeruzalém. Duch svatosti bude rozlit do všech srdcí; ani nejvnitřnější přirozená pouta ho nebudou převyšovat. Otec a matka probodnou své vlastní děti, jestliže budou prorokovat, a řeknou jim: „*Nebudeš žít, neboť říkáš lži ve jménu Hospodina.*“ (v. 3) Nestrpí už, aby někdo používal Boží jméno k dodávání důvěry dílu Satana, otce lži. Ale proroci sami se budou stydět za roli, kterou hráli, aby si získávali vážnost, když si dávali vzezření pravých proroků – plášť ze srstí – aby dělali dílo nepřítele. Žel, že tito falešní proroci, jejich zevnějšek a jejich zvyky, se nenalézají jen v Izraeli, ale v našich dnech v každém národu, jemuž Bůh svěřil své jméno a své svědectví. Ach, kéž dá všem svým dětem horlivost Fínesa, horlivost, která netoleruje zlo, když se jim ukáže ozdobené jménem Hospodina. Pro službu Jemu je potřebí jen jedné věci: Je třeba, aby On a čest jeho jména byli svrchovaným předmětem našich náklonností.

* * *

Když prorok představil tento obraz budoucího očištění lidu, náhle před sebou vidí bez jakéhokoli úvodu vystoupit Pastýře, kterého byl povolán představovat v 11. kapitole. Je tu, On sám osobně před Zachariášem. Mluví a říká: „*Nejsem prorok.*“ Neříká jako Amos: „*Nebyl jsem já prorokem,*“ a stal jsem se jím (Amos 7,14-15), nýbrž: Nejsem jím. To znamená, že vstupuje na scénu za zcela jiným cílem a pod zcela jiným charakterem. Kristus byl bezpochyby prorok, jako byl učitel a evangelista; neboť ve své osobě spojoval všechny dary Ducha. Evangelia sama dávají zvláštním způsobem vystoupit jeho vlastnosti proroka, ale pro to On nepřišel na svět. „*Jsem,*“ říká, „*muž, který obdělává zemi; neboť člověk mě získal jako otroka od mého mládí.*“ (v. 5) Takový byl jeho charakter jako člověka. Ve 3. kapitole 1. Mojžíšovy knihy, jako následek pádu člověka v zahradě Eden, mu Bůh řekl: „*Zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého.*“ A: „*Vypustil jej Hospodin Bůh ze zahrady Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl.*“ (1. M.

3,17.23) Ten, kdo se zde představuje a kterého Hospodin nazývá „svým Pastýřem“, přichází, aby se poddal důsledkům hříchu; zaujímá místo a podmínky určené člověku v důsledku jeho neposlušnosti; s námahou pracuje, trpí hlad na poušti, cítí únavu a žízeň u studny v Sichar. Ještě mnohem více, nepoddává se pouze v milosti důsledkům pádu, jejichž tíhu měl hříšný člověk nést, ale poddává se člověku: „*Neboť člověk mě získal jako otroka od mého mládí.*“ (v. 5). Učinil se sám ničím a přijav tvářnost otroka (Fil. 2,7), stává se služebníkem člověka, kterého stvořil, člověka ve vzpouře proti Bohu! Souhlasí s tím, aby byl získán člověkem (2. M. 21,2-6; 5. M. 15,12-18); aby mu uznal práva na Sebe od své mladosti, aby mu sloužil! (Pláč 3,27; Žalm 129,1). Nikdy nebylo viděno podobné sebezapření! Stvořitel člověka přichází, aby se zcela dal do služby člověku, aby ho osvobodil od důsledků hříchu, ovoce jeho neposlušnosti; přichází On sám, aby se poddal těmto důsledkům, aby je zkusil, je pocítil v milosti, aby mohl podat člověku pomocnou ruku! „*A řeknou mu: Jaké jsou tyto rány na tvých rukou? A řekne: Ty jsou, jimiž jsem byl zraněn v domě svých přátel.*“ (v. 6) Představuje se zde osobně před těmi svými. Předtím oni hleděli vírou k Němu, kterého probodli (12,10); nyní vidí Jeho samého. Jako kdysi Tomáš po jeho vzkříšení (Jan 20,27) se Jej mohou dotýkat, neboť se před nimi ukazuje ve vzkříšení. Zjišťují to, co o Něm bylo řečeno skrze proroka: „*Zprobíjeli ruce mé i nohy mé.*“ (Žalm 22,17) A co jim odpoví? Tyto rány mi byly učiněny „*v domě mých přátel*“. Nazval je svými přáteli! Není předivné místo, které Pán Ježíš přišel zaujmout? Služebník lidí nepřátelských Bohu a přišel jako přítel doprostřed hříšníků! Ach, jak málo tito farizeové a učitelé zákona tušili hlubokou pravdu, obsaženou v urážce, kterou Mu vrhali do tváře: „*Přítel publikánů a hříšníků!*“ (Luk. 7,34; Mat. 11,19) Všichni Ho urážejí. On říká: „*Mých přátel.*“ Jidáš ho zrazuje polibkem: „*Příteli,*“ říká mu Ježíš, „*nač jsi přišel?*“ (Mat. 26,50) Přítel je někdo, za kterého člověk dá svůj život (Jan 15,13). Mohl je nenazvat přáteli, když za ně přišel zemřít? Taková je božská láska. Ale co u nich našel? „*Do svého vlastního přišel,*“ neboť dům jeho přátel byl jeho vlastní dům, „*ale vlastní jeho nepřijali ho*“ (Jan 1,11). Ba ještě více, probodnou jeho ruce a jeho nohy! Nemůžeme si představit, co taková láska pociťovala před satanskou nenávistí člověka. Ale oč méně ještě můžeme my změřit to, co On pociťoval pod Božím soudem? „*Meči, prociť na pastýře mého, proti muži, který je mým společníkem, praví Hospodin zástupů. Bij pastýře, a stádo bude rozptýleno.*“ (v. 7) Podívaná naplněná hrůzou! Boží Pastýř, ten jediný, který má právo na tento titul, který splňuje všechny nutné podmínky, aby se zhostil

této požehnané funkce, má podstoupit Boží soud! Cožpak nevešel do ovčince dveřmi, když splnil vše, co o Něm řekli proroci, od Betléma až po Janův křest? Nebylo to o Něm, co Hospodin řekl: „*A vzbudím nad nimi pastýře jednoho, který je pásti bude, služebníka svého Davida, a ten bude jejich pastýřem.*“ (Ez. 34,23; Žalm 78,70-72)? Změnil se snad byt na okamžik v průběhu jeho služby jeho charakter dobrého Pastýře, který pase své stádo, „*kteřý do náručí svého shromáždí jehňátka, a v klíně svém je ponese, březí pak poznenáhlu povede*“ (Iz. 40,11)? A nyní bylo třeba, aby tento Pastýř byl zbit k smrti! (Mat. 26,31; Marek 14,27). Ale hle, nyní ten, který spadl pod tento soud, se náhle zjevuje uprostřed těch svých, „*vzkříšený z mrtvých*“, jako ten velký Pastýř ovcí (Žid. 13,20)! Hle, znovu se zjevuje, aby je pásł, aby je vodil k pramenům živých vod a aby je už nikdy neopustil (Iz. 40)! Ach, jak oni potom pocítí v nadšení nekonečné vděčnosti hloubky takové lásky. Ten, kterého Hospodin zbil, aby jim mohl žehnat, je „společník Hospodinův“, kterého si vyvolil, který s Ním chodil v absolutním obecenství v každém okamžiku. Když hledíme na Pastýře, máme zjevení Kristova srdce, který se sám dal a položil svůj život za své ovce, ale také srdce Boha, kterého vidíme obětovat jeho vlastního společníka za nás!

„*Bij pastýře, a stádo bude rozptýleno.*“ Tento meč, který udeří pravé oko a rámě ničemného pastýře (11,17), musel zbít toho pravého Pastýře a neušetřil Ho, když Bůh, aby nás vysvobodil, na Něm „*odsoudil hřích v těle*“. On, který přišel shromáždit stádo Izraele, musel vidět své dílo jako zmařené, a „*stádo na zabití*“ rozptýlené do čtyř větrů nebes.

Ale poslechněme tato utěšující slova: „*Obrátím svou ruku na maličké*“. V moci oběti Krista se tito „*maličcí stáda*“, které už rozlišil a sytil během svého života (11,7.11), stanou zvláštním předmětem jeho pozornosti a jeho péče. Jeho slabí učedníci tehdejší doby se spojují ve svém svědectví s budoucím lidem, který naplní zemi a bude se těšit z nádherných požehnaní vlády Mesiáše, neboť ani zde nemluvíme o Církvi, o nebeském lidu, jehož se dvanáct apoštolů stalo jádrem. Obdivuhodný obraz! Všechna naděje ze strany Izraele je ztracena; stádo na zabití podstoupí svůj osud; celé dílo udeřeného Pastýře se zdá být zmařeno a vyústí ve spasení několika ubohých ze stáda. Ale mohl by se Bůh omezit na tuto odměnu muže, který je jeho společníkem? Nemožné! „*Požádej mne,*“ říká, „*a dám národy, dědictví tvé, a končiny země vládařství tvé.*“ (Žalm 2,8) A pokud jde o Izrael: „*Tvůj lid bude lid svobodné vůle v den tvé moci, ve svaté velkoleposti. Z lůna jitřenky ti přijde rosa tvé mladosti.*“ (Žalm 110,3 – přel. z franc.) Ano, tento slabý Ostatek

se skrze božskou moc nekonečně rozmnoží, aby se stal pravým Izraelem pod požehnáními tisíciletého království.

Za tím účelem bude třeba, aby Ostatek byl tříben, jako se tříbí stříbro. Dvě části budou odřaty; jedna třetina, která představuje pravý Boží lid, zůstane (v. 8). Tato třetina sama projde pecí velkého soužení, o němž nám Žalmy a proroci tak často mluví. Tehdy budou vzývat jeho jméno a On řekne: „*To je můj lid.*“ A oni řeknou: „*Hospodin je můj Bůh.*“ (v. 9)

4.3.2 – Kapitola 14

Když začínáme tuto kapitolu, je užitečné zopakovat, že události kapitol 12 až 14 se dějí v posledním dnu a nikoli v druhé polovině posledního Danielova týdne, době Antikrista a římské Šelmy. Nanejvýš jedna nebo dvě skutečnosti, které nám jsou sdíleny, se vracejí k posledním dnům tohoto období. Tato poznámka slouží k osvětlení jedné z nejobtížnějších otázek prorockví, otázky dvou obležení Jeruzaléma na začátku naší kapitoly¹⁰. Kdy dojde k těmto dvěma obležením? Jaký časový interval je odděluje? Zachariáš, jehož zvyk je představovat skutečnosti oddělené dlouhým obdobím, jako kdyby tvořily jednu spojitou událost, nás o tomto předmětu nepoučuje. Jiní proroci jasně stanoví rozdíl. Určitá nejasnost mezi posledním dnem a druhou polovinou Danielova týdne mne vedla k předpokládání, že k prvnímu obležení dojde při začátku poslední poloviny týdne. Tuto myšlenku jsem musel opustit. Kapitola 8 Daniele, ačkoli se zmiňuje o dnech z hlediska prorockví naplněného historií Antiocha Epifana (v. 8-14), se mi zdá vyznačovat, že události posledního dne pohodlně najdou své místo mezi koncem poloviny Danielova týdne a zničením krále Severu či Asyrského. To bude doba, která oddělí první obležení Jeruzaléma od druhého. Doporučuji ostatně tento předmět k pozornému studiu těm, kteří se zabývají podrobnostmi prorockví.¹¹

„Hle, přichází den pro Hospodina, a kořisti budou rozdělovány uprostřed tebe. A shromáždím všechny národy proti Jeruzalému k boji; a město bude vzato, a domy budou vypleněny, a ženy znásilněny, a polovina města odejde do zajetí; a zbytek lidu nebude vyřát z města.“ (v. 1-2)

¹⁰ Viz: „Prorocká historie posledních dnů a Písně stupňů“ od H. R.

¹¹ Viz: „Prorocká historie posledních dnů a Písně stupňů“ od H. R.

Tento oddíl mluví o prvním obležení Jeruzaléma. V „posledním dnu“, po odsouzení Antikrista a římské Šelmy, bude Jeruzalém napaden okolními národy. K tomuto útoku dojde, pokud ne pod přímým vedením Asyrského, tu alespoň pod jeho patronací. Jeruzalém bude dobyt, dán v loupež; polovina obyvatel města bude odvedena do zajetí, ale zbytek lidu nebude vyhlazen. Mezi těmi, kteří budou ušetřeni, se nalézá slabý Ostatek, jehož část, „dva svědkové“ ze Zjevení, už podstoupila mučednickou smrt. To je poslední zkouška, která stihne nešťastné a provinilé město.

Později se král Severu či Asyrský vrátí z Egypta se svou obrovskou armádou, obklíčí to milované město, a tehdy dojde k událostem, zmíněným ve 3. verši naší kapitoly: *„A Hospodin vyjde a bude bojovat proti těmto národům jako v den, kdy bojoval v den bitvy.“* Zde je narážka na to, co se bude dít, když Pán vyjde z nebe se všemi svými armádami a zničí armády Šelmy a falešného proroka. Ale nyní dochází k nové události: *„A jeho nohy stanou v onen den na hoře Oliv, která je před Jeruzalémem k východu.“* Tehdy se uskuteční to, co andělé zvěstovali učedníkům, svědkům nanebevstoupení Pána na Olivetské hoře: *„Tento Ježíš, který vzhůru vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jak jste spatřili způsob jeho jdoucího do nebe.“* (Sk. 1,11-12) Právě v té chvíli, kdy pokořený Jeruzalém mluví ze země a jeho řeč šeptá z prachu (Iz. 29,3-4), přišla hodina jeho vysvobození: Pán se těm svým zjeví, hora Oliv „se rozštěpí k východu a k západu, velmi velké údolí“. Velké zemětřesení doprovází toto zjevení Hospodina zástupů (Iz. 29,6). Obyvatelstvo uteče jako za dnů Uziáše (Amos 1,1) údolím, vzniklým tímto neobyčejným zjevením. Nemyslím si, že tento útek je útekem Ostatku z Jeruzaléma. Vidím v tom naopak útek ostatku odpadlých obyvatel. Slovo „vy“¹² na to ukazuje, jak to vidíme také v Malachiášovi 3,5-7. Utečou, aby se setkali se soudem ještě hroznějším ze strany Pána. Uprostřed zarmouceného a pokořeného Jeruzaléma zůstanou „chudí stáda“, Ostatek, který v osobě Spasitele uvidí Člověka, kdysi vzkříšeného z mrtvých, aby se šel posadit na pravici Majestátu v nebesích.

Když prorok popsal tuto událost, dodává: *„A Hospodin, můj Bůh, přijde, a všichni svatí s tebou.“* (v. 5) Vše, co nám tato kapitola zjevuje, je jako přehra k této velké skutečnosti: Hospodin, Bůh proroků, přijde. Slovo nám představuje příchod Pána pod více pohledy. Po jeho prvním příchodu na

¹² Resp. použití 2. os. mn. čísla v českých překladech v 5. verši – (p. p.)

zem jako člověka máme jeho příchod z nebe jako Jitřní hvězdu, aby přijal ty své k sobě. Potom jeho příchod, když vyjde z nebe se svými armádami, aby zbil národy se Šelmou a falešným prorokem. Potom jeho příchod, když bude viděn těmi svými na hoře Oliv a vysvobodí je od Asyrského. Konečně v našem oddílu jeho příchod ve slávě se všemi svatými, aby zřídil království a položil základy své vlády. To bude chvíle, kdy se posadí na trůn své slávy a kdy všechny národy budou před Ním shromážděny, aby byly odměněny nebo souzeny podle jeho odplacující spravedlnosti (Mat. 25,31-46).

Tento oddíl nám ukazuje, že království bude ustaveno následně po vysvobození Jeruzaléma, bezpochyby ne v témže okamžiku, ale když se sláva Pána zjeví na hoře Oliv, každá překážka k jeho vládě zmizela. Už jsme upozornili, že Zachariáš spojuje všechna budoucí požehnání s osudem Jeruzaléma, který tvoří s Judou ústřední bod, odkud prorok pozoruje budoucí události. Jeho prorocké vidění odpovídá tomu, co nám je řečeno v Žalmu 132,13-18: *„Neboť jest vyvolil Hospodin Sion, oblíbil jej sobě za svůj příbytek, řka: To bude obydlí mé až na věky, tu přebývati budu, nebo jsem sobě to oblíbil. Potravu jeho hojným požehnáním rozmnožím, chudé jeho chlebem nasytím. A kněží jeho v spasení zobláčím, a svatí jeho vesele prozpěvovati budou. Tu způsobím, aby zkvetl roh Davidův, připravím svíci pomazanému svému. Nepřátele jeho v hanbu zobláčím, nad ním pak kvěsti bude koruna jeho.“*

Nebeská část království je také zahrnuta v těchto slovech: *„Všichni svatí s tebou.“* To je začátek všeho jeho díla.

* * *

Když jsme přišli k tomuto bodu, je důležité, abychom znovu obrátili pohled zpět a shrnuli to, čemu nás Zachariáš učí ohledně osoby Pána pod různými pohledy.

V první kapitole je to Anděl Hospodinův, který ještě pod tajemnou formou řídí všechny události království světa, aby jim dal spolupůsobit k ustavení svého království a k slávě svého lidu s Jeruzalémem jako středem.

Ve třetí kapitole je pravým nejvyšším Knězem, obklopeným těmi, z nichž učinil své spolčníky. Současně je základem všech Božích myšlenek, Tím, na kterém se pozvedne budoucí chrám, stavěný Hospodinem.

Ve čtvrté kapitole je pravým Králem, Pánem vší země a závěrečným kamenem, vynášeným s radostným voláním, na kterém je provždy vepsána Boží přízeň.

V šesté kapitole je v jeho osobě spojeno kněžství a království, a jako takový je korunován a sedí na svém trůnu.

V deváté kapitole přináší Jeruzalému spasení jako Král spravedlnosti a Král pokoje.

V jedenácté kapitole je Izraeli představen jako jeho Pastýř, zavržený a prodaný za třicet stříbrných, ale uznaný chudými stáda.

Ve dvanácté kapitole je viděn jako Mesiáš těmi, kteří Ho probodli.

V třinácté kapitole je před námi znovu sledován celý jeho život od jeho vstupu na tento svět až ke kříži. A v moci své oběti bude moci říci Lo-Ammi: „*To je můj lid,*“ a jeho lid bude moci říci: „*To je můj Bůh.*“

A konečně ve čtrnácté kapitole se zjeví osobně, aby vysvobodil Jeruzalém, a přijde vládnout jako Hospodin, Bůh Izraele, obklopený všemi svými svatými.

Není tento obraz nádherný a hodný obdivu? On je věčný střed všeho požehnání! A přece to zde nejsou všechny charaktery Krista. Čtete první kapitolu Janova evangelia, tam uvidíte jeho slávy, jak se množí k nekonečnu. A tato kapitola sama ve svém nesrovnatelném bohatství je neobsahuje všechny. Čtete Epištolu Efezským a najdete Jej tam jako střed Božích rad, oslavenou Hlavu v nebi, která má za své tělo Církev na zemi, spojenou se svou Hlavou skrze Ducha Svatého. A najdete Ho tam ještě jako Ženicha, který miloval svou Nevěstu a představí si ji ve slávě svatou a bez vady.

Klanějme se před Ním! Zpívejme novou píseň: „*Hoden jsi!*“ Ano, „*hoden jest ten Beránek zabítý vzítí moc, a bohatství, i moudrost, i sílu, i čest, i slávu, i požehnání!*“

* * *

Den zjevení Pána, aby vysvobodil svůj lid a to milované město, když rozpůlí horu Oliv, je doprovázen jinými záračnými jevy. „*A stane se v onen den, že nebude světla, svítidla budou zatměna; ale to bude den, známý Hospodinu, ne den a ne noc; a v době večera bude světlo.*“ (v. 6-7 – přel. z fr.) Tento den připomíná den kříže, kdy byla tma po vší zemi. Ale zde je řečeno, že

bude světlo zářit v době večera, v hodinu, kdy na zemi obvykle vládne hluboká tma. „Doba večera“ je doba, kdy se množství národů zmocní hrůza, protože Hospodin je bude trestat, a před jitem už nebudou. (Viz. Iz. 17,12-14.) To je chvíle, kdy nastane den pro milované město.

„A stane se v onen den, že vody živé vyjdou z Jeruzaléma, polovina k moři východnímu a polovina k moři západnímu; tak tomu bude v létě a v zimě.“ (v. 8) To je nový zjev jak symbolického, tak i přírodního charakteru. Ale zvláště při tomto posledním hledisku se zdá, že naše kapitola hledí na geografické změny, které, když k nim dojde v důsledku zjevení Pána, budou doprovázet zřízení jeho vlády a budou zvyšovat její nádheru.

Zde vycházejí živé vody z Jeruzaléma, který je zvláštním předmětem Zachariášova proroctví. Ve 47. kapitole Ezechiele vystupují z pod prahu domu, svatyně, a vylévají se k východu do Slaného či Mrtvého moře, které ožíví. Ezechiel se nezmiňuje o místu, kam se vlévá druhé rameno „dvojí řeky“ (v. 9 – přel.). Ale Zachariáš nás informuje o jeho směru. Prochází Jeruzalémem (neboť podle Ezechiele víme, že chrám bude oddělen od města samého); polovina vychází k moři východnímu (Mrtvé moře) jako v Ezechieli, druhá polovina k moři západnímu, ke Středozemnímu moři. V Jeruzalémě samém, potoky této řeky budou obveselovat *„město Boží, svatyni přibytků Nejvyššího“* (Žalm 46,5 – přel.).

Ze symbolického hlediska představují tyto vody Ducha Božího jako moc života, působícího na svém průchodu plodnost všeho (Jan 7,38.39; 4,14). V tomto smyslu nám Zjevení ukazuje řeku vody živé, vycházející z trůnu Božího a Beránkova v novém Jeruzalémě a přinášející všem oživující a božská požehnání. V Zachariášovi, kde symbolická zmínka také není zanedbána, vidíme život následovat po světle, které se zjevilo v době večera.

„A Hospodin bude králem nad vši zemí. V onen den bude jeden Hospodin, a jeho jméno bude jedno.“ (v. 9) *„V onen den“* – neboť prorok nám nemluví tolik o sledu událostí, jako o různých pohledech na poslední den – Hospodin, Bůh Izraele, Kristus, bude Král, ale tento Král je ten, jenž je v 5. verši nazván *„Bůh můj“*. On bude Král nejen nad svým lidem, ale nad celou zemí. Národy uznají Boha Izraele za „jediného Boha“. Bůh je jeden, podle židovského zjevení (5. M. 6,4; Marek 12,29.32), jeden také podle křesťanského zjevení (1. Tim. 2,5). Ale budoucí a univerzální náboženství se bude vztahovat k jednosti Boha Izraele, zjeveného jako takový v osobě Krista.

„Celá země, od Geby až k Rimmon, které je na jih od Jeruzaléma, bude proměněna, aby byla jako Araba, a Jeruzalém bude vyvýšen a zůstane na svém místě, od brány Benjamin až k místu první brány, až k bráně úhlu, a od věže Chananeel až k presu královskému.“ (v. 10) Nalézáme tu čtvrtý jev. Uza-
vívá sérii zázračných jevů, jejichž sférou bude území Izraele. Každý ví, že hluboká prolákline terénu, v níž teče Jordán, se táhne od Genezaretského jezera k Mrtvému moři. Tato prolákline je nejpozoruhodnější, kterou známe na celé zeměkouli. Genezaretské jezero, jímž Jordán nejprve protéká, je zahloboubeno 208 m a Slané moře (nebo Mrtvé moře) 394 m pod hladinou Středo-
zemního moře. Původně bylo toto údolí často nazýváno Araba, jak o tom svědčí následující oddíly: 5. M. 1,7; 3,17; 4,49; Joz. 3,16; 8,14; 11,2; 12,1.3. 8; 18,18; 2. Sam. 2,29; 4,7; 2. Král. 14,25; 25,4; Jer. 52,7; Amos 6,14. V mnoha jiných oddílech může být slovo Araba přeloženo jako „rovina“. V naší době část tohoto údolí, které se táhne od Mrtvého moře k východnímu ramenu Rudého moře (jménem Akaba) si ponechala jméno Araba, ale ta nemá vztah k našemu oddílu v Zachariáš, který jsme právě citovali. Geba bylo město v Benjaminovi na sever od Jeruzaléma. Vodorovná čára by je spojovala s Jordánem v okolí Jericha; Rimmon bylo město v pokolení Simeon, které leželo na západ od Mrtvého moře asi ve dvou třetinách jeho rozlohy k jihu.

Když jsou tyto různé body stanoveny, zdá se, že celá země, obsažená mezi Gebou a Rimmon, bude proměněna a uvedena na úroveň Araby, to jest údolí Jordánu. Důsledek tohoto zvláštního jevu bude, že Jeruzalém, „zůstávající na svém místě“, bude vyvýšen všem pohledům uprostřed země Izrael. Toto město velikého Krále bude dominovat celé zemi a bude vidět zdaleka. Všechna pokolení, všechny národy přiběhnou k hoře domu Hospodina, aby se klaněly. *„A stane se na konci dnů, že utvrzena bude hora domu Hospodina na vrchu hor, a vyvýšena nad pahrbky; i pohnou se k ní národové; a mnozí z národů půjdou a řeknou: Pojděte a vstupme na horu Hospodinovu a k domu Boha Jákobova.“* (Micheáš 4,1-2)

„A budou tam bydlet a už tam nebude zlořečení; a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí.“ (v. 11) Po tolika zlořečeních a hrozbách z Boží strany, po tolika porážkách, obleženích a loupeních bude svaté město klidné, pokojné a bezpečné útočiště pro své obyvatele. Ti v té chvíli, osvobození provždy od Asyrského, uvidí svýma očima Krále v jeho kráse a bude řečeno: *„Patř na Sion, město slavností našich, oči tvé nechať hledí na Jeruzalém, obydlí pokojné, stánek, který nebude přenesen.“* (Iz. 33,16-20)

Verše 12 až 20 nám mluví o ranách, které zasáhnou národy, buď před, nebo po ustavení tisícileté vlády Krista. Je dobré si vzpomenout, že tři poslední kapitoly proroka pojednávají o posledním dnu jako o celku a že není na místě tam hledat chronologický postup prorockých skutečností. Ve verších 12 až 15 se Zachariáš vrací zpět, aby popsal ránu, která postihne národy, shromážděné proti Jeruzalému, když se Juda účastní boje, jak jsme to předtím viděli. Kromě soudu válkou, jehož Ostatek Judy bude zčásti nástrojem, Hospodin raní ránou všechny národy, které budou bojovat proti Jeruzalému. Jejich maso se rozplyne, jejich oči se rozpustí ve svých jamkách, jejich jazyk v jejich ústech. Nadto se pozvednou jeden proti druhému, aby se navzájem ničili. To je také to, co nalézáme i v Ezechielovi ohledně zkázy Goga, krále Severu (Ez. 38,21-22). I zvířata budou zasažena a jejich rána bude podobná ráně člověka. Ten zapomněl na Boha a nemá s Ním mravní pojítko. V soudu bude připodobněn divokému zvířeti, na jehož úroveň se snížil.

Ale bude tu ostatek z národů, které přišly proti Jeruzalému, jako tu bude Ostatek z Jeruzaléma, z Judy a z Izraele. Ty, které budou ušetřeny, budou každý rok vystupovat do Jeruzaléma a k chrámu, aby se klaněly před Hospodinem a aby slavily slavnost stánků, tu slavnost, která následuje po žni a vinobraní. Představovala pro Izrael radost z klidného odpočinku pod stánky z listoví jako vzpomínku na přebývání pod stany na poušti (5. M. 23,43). Tato vzpomínka nebyla pro lid doprovázena žádnou lítostí, žádnou hořkostí, neboť bylo řečeno: *„Požehná tobě Hospodin Bůh tvůj ve všech úrodách tvých, a ve všeliké práci rukou tvých, a tak budeš /jen/ vesel.“* (5. M. 16,15) Nyní časy soudu a koření se pominuly. Velký den smíření, kdy Izrael zarmucoval svou duši (3. M. 16,29.31), proběhl pro věrné během *„velikého kvílení v Jeruzalémě“* (Zach. 12,11). Tehdy hleděli k Tomu, kterého probodli, a On jednou provždy učinil smíření za jejich hříchy. Nikdy od té doby se tento den nebude moci pro Boží lid opakovat, ani den Letnic, neboť Izrael definitivně přijal vylíčení Ducha Svatého, dešť posledního období. Slavnost stánků jediná bude existovat spolu s Fáze, památkou na dokonané smíření a vysvobození (Ezechiel 45,21.25).

Národy, jak jsme řekli, budou mít podíl na slavnosti stánků, ale, jakkoli velké množství z nich bude zachráněno (Zj. 7,9-12), nebudou zachráněny jako národy. Je nutné, aby se podrobily železnému žezlu Mesiáše, jinak bu-

dou roztříštěny (Žalm 2,9). Vidíme zde, že ty, které nevystoupí do Jeruzaléma k slavnosti stánků, aby se klaněly před Králem, budou postiženy ranou. Déšť, který zúrodňuje jejich území, bude zadržen, což je doslovná skutečnost jako všechny ty, které obsahuje tato kapitola, ale také obraz duchovních požehnání, o která se připravují ti, kteří nejsou poslušni Pána. Takový bude trest za jejich hříchy, ostatně rána velmi rozdílná od té, která zasáhla národy, které se vzbouřily proti Bohu a proti jeho Pomazanému.

V onen den, dodává prorok (v. 20-21), vše v Jeruzalémě (neboť stále máme před očima Jeruzalém), bude posvěceno a zasvěceno Hospodinu takovým způsobem, že pro vaření obětí bude každý hrnec v Jeruzalémě a v Judovi moci sloužit tak jako hrnce domu Hospodinova.

„Aniž bude Kananejský více v domě Hospodina zástupů v ten den,“ (v. 21) podle toho, co říká také prorok Ezechiel: „Dosti mějte na všech ohavnostech svých, ó dome Izraelský, že jste uvdili cizozemce neobřezaného srdce a neobřezaného těla, aby bývali v svatyni mé, a poškrabovali i domu mého, když jste obětovali chléb můj, tuk i krev, takže rušili smlouvu mou, mimo všechny ohavnosti vaše, a nedrželi jste stráž nad svatými věcmi mými, ale postavili jste strážné na stráži mé, v svatyni mé místo sebe.“ (Ezechiel 44,6-8)

Použijme na sebe tato slova. Není to také zločin vyznávajícího křesťanstva ve vztahu ke službě našemu Bohu? Nemají neobřezaní srdcem (ti, kteří nevěří) podíl na službě svatých věcí? Jakým pokořením pro Boží lid je ta směsice toho, co je čisté, s tím, co je nečisté, uvedení neobřezaného a Kananejce do Božího domu! Jaké zneuctění pro Toho, o němž je řečeno: *„Hospodine, tvému domu sluší svatost,“* neboť *„Hospodin, náš Bůh, je svatý.“* (Žalm 93,5; 99,3.5.9)

Mějme ustavičně na paměti charakter našeho Boha. Tak jako Ten, který nás povolal, je svatý, budme i my svatí ve všem svém jednání. A jestliže skrze pokořující zkušenosti přítomné doby, pokud jde o církev a pokud jde o nás samé, jsme nuceni konstatovat, jak velmi jsme zneuctili Pána, obraťme své zraky kupředu k tomuto budoucímu výjevu, kde vše bude zasvěceno Hospodinu a kde On sám najde svůj odpočinek ve všem tom, co je přiměřené jeho svatosti a jeho lásce.

